

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 858

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 19, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I I

Gotvaldo Valdžia Turi Platų Pritarimą Šalyj

PRAGA. — Čekoslovakijos žmonės, išskyrus mažą grupę atžagareivių, kurie bandė pakinkyti Čekoslovakiją imperialistų vežimui, stovi su prem. Gotvaldo valdžia.

Parlamentas, kurio posėdyje dalyvavo 233 atstovai iš 300, vienbalsiai pareiškė pasitikėjimą nauja vyriausybe.

Dr. Miroslav Novak, Pragos vyskupas, Čekoslovakijos tautinės bažnyčios galva, pareiškė, kad minėta bažnyčia pilnai su Gotvaldo vyriausybe. Minima bažnyčia turi 900,000 pasekėjų.

Dr. Vladimir Clementis, buvęs Jono Masariko pavaduotojas, skaitomas vienu iš žymiausių čekų pasitikėtojų valdžia ir su didžiausiu entuziazmu stoji į užsienio reikalų ministerijos darbą.

Tautiniai socialistai, apsilavę nuo reakcingų vadų, pasivadino socialistais ir stoji į entuziastišką darbą vykdydami reformų, kurias naujoji vyriausybė planuoja praveisti: nacionalizaciją įmonių, samdančių virš 50 darbininkų, įsdalinimą dvarų žemės bežemiams, ir t.t. So-

Nori Būtinai Užkabinti TSRS

LAKE SUCCESS. — Čilė atėjo talkon Čekoslovakijos valdžios oponentams su pasiūlymu, kad Saugumo Taryba diskutuotų Čekoslovakijos valdžios pasikeitimo klausimą.

Atžagareiviai nori patarkuoti TSRS. Girdi, Čekoslovakijos valdžios pakeitimą suorganizavusi TSRS.

Britams ir amerikiečiams patinka toks kabinėjimasis ir manoma, kad jie palaikys Čilę, nors žino, kad iš tų diskusijų nebus jokių naudų.

Jeigu Čilės planas išdegs, sako kiti, tai pasirodys, kad Jungtinės Tautos pavirto vakarinio bloko propagandos įrankiu.

MAKSIKOS MIESTAS. — Meksikos darbo unijos sukūrė savo partiją ir veiks politikoje savystoviai.

cialdemokratai pradeda diskusuoti susijungimą su komunistais.

Jono Masariko nusižudymas sukėlė ne tiek liūdėsio, kiek pykščio užsienio globoj esantiems reakcionieriams, kurie nesigailėjo bauriausių epitetų Jonui Masarikui ir kitiems ištikimiems liaudies draugams. Manoma, kad tos atakos ir išmušė iš lygsvaros senelį Joną Masariką. Jo laidotuvisė dalyvavo 1,000,000 čekoslovakų.

Vyriausybė daro žygius, kad išaiškinti dešiniųjų siekius ir nubąusti, jeigu jie bus rasti kaltais. Jie kaltinami, kad jie veikė sutartinai dėl nuvertimo valdžios, taigi kad palaikė ryšius su užsieniu.

AR NEIMS DEGINTI KNYGAS ANT LAUŽŲ?

WASHINGTON. — Superpatrijotinis Atstovų Buto komitetas tyrinėja sostinės mokyklų rankvedžius. Profesorius Harold Rugg Amerikos istorija išmetama iš mokyklų kaip negeistina, nors per 10 metų ji tarnavo istorijos mokymo rankvedžiu.

"Valys" jie ir kitas "negeistinas" knygas.

STREIKUOJA 33,000 ANGLIES KASEJŲ

PITTSBURGH. — Sustreikavo 33,000 anglies kasėjų, palaikydami J. L. Lewis reikalavimą anglies kasėjams pensijų.

Mainierių unija, su John L. Lewis priešakyje, reikalauja \$100 į mėnesį pensijos mainieriams, kurie nustoja sveikatos dirbti.

Sako Duos Pagalbą Ispanijos Diktatoriui

PARYŽIUS. — Šešiolika valstybių, kurios priėmė Maršalo planą, iškelsiančios savo konferencijoj pasiūlymą, kad iš tų \$5,300,000,000, kuriuos Jungtinės Valstijos skiria antikomunistinėms valstybėms, būtų suteikta parama ir generolo Franko režimui, kuris buvo įsteigtas su Hitlerio ir Musolinio pagalba.

Daugiausiai už Ispanijos diktatoriaus priėmimą kovojanti Portugalija. Ji mano, kad Ispanijos diktatorius yra geras draugas dėl antikomunistinės asies.

Nors šiandien vakarinis pasaulis verkia dėl Čekoslovakijos "demokratijos", bet prie Franko lažosi Frankas, kaip visi pamenate, sukū-

prieš žmonių rinktą valdžią, pasikvietė Musolinio ir Hitlerio jėgas ir per didžiausį kraujo praliejimą įsteigė savo falangistinę valdžią, pagal fašistinį kurpalį.

Kai kas abejoja, ar Britanijos valdžia sutiks įsileisti Hitlerio ir Musolinio draugą. Iš kitos pusės, jeigu ji gali ginklais palaikyti fašistinę Graikijos monarchiją, ginkluoti reakcinę arabų prieš žydus, tai kodėl neįsileisti Franko?

Šie ir kiti faktai rodo Europos žmonėms, koks baisus senosios demokratijos šalininkų susmukimas. Jie pasirenge susidraugauti su bauriausiasiais fašistais, kad tik tai pastoti kelias naujai demokratijai, sukuriant planacijai Europoje.

Konferencijoj dalyvaus ir vokiečių ekonominiai ekspertai. Britų ir amerikiečių militariniai atstovai taipgi dalyvaus. Išrodo, kad bus derinami visi klausimai, kad sucementuoti vakarines šalis į vieną bloką ekonominiai ir militariniai, generolo Maršalo vadovybėj.

Hitlerio, Musolinio ir Hirohito antikominterninė asis susmuko, tai dabar atsiranda Bevino, Maršalo ir Šumano antikominterninė asis. O kiek buvo prikaltėta ir prirašyta, kad Maršalo planas neturi jokių politinių siekių.

Italijai Dėtis su "Vakarais" Pavojinga

ROMA. — Pietro Nenni, Italijos socialistų vadovas, pareiškė, kad Italijai susidėjus su Britanija, Francūzija ir Amerika pasidarys karo pavojus. Toks susidėjimas reiškia, kad "mes turėsime karą Po slėnyje", sako Nenni.

Italijoj pasireiškia nemenkas sujudimas artinantis balandžio 18 dieną, kurioje bus renkamas naujas parlamentas.

Komunistai ir socialistai stropiai dirba rinkimams. Prieš juos eina reakcinės partijos. Vatikanas irgi atvirai veda agitaciją prieš darbo žmonių partijas.

Amerika Grumuoja Italams Sulaikymu Pagalbos, Jeigu Rinks Kairiuosius

PARYŽIUS. — Atsakomingi italų šaltiniai aiškina, kad Jungtinės Valstijos išleis viešą išpėjimą italams, jog jie negaus Jungtinių Valstijų skiriamos pagalbos, jeigu jie balsuos už komunistus ir socialistus. Sakoma, kad Jungtinės Valstijos pasirengusios dėti didžiausias pastangas, kad komunistų ir socialistų blokas negautų didžiūmos.

Sako senatas pasiskubino užgirti paskyrimą \$5,300,000,000 sumos dėl 16 valstybių Europoje pagal Maršalo planą. Bus dedamos pastan-

Atlee Šluošias Lauk Komunistus

LONDON. — Premjeras Attlee paskelbė, kad jis šluos lauk iš atsakomingu vietų komunistus.

Sakoma, kad bus vejami lauk iš Darbo Partijos ir taip vadinami komunistų teisingojo arba kairieji darbiečiai. Kairysis Darbo Partijos sparnas susidaro iš arti 100 parlamento atstovų, kurių tarpe Konis Ziliakus yra vienas iš veikliausių.

gos pravartyti per Kongresą iki kovo pabaigos, kad padaryti įtaką į Italijos rinkimus, kurie pripuola balandžio 18 dieną.

Krikščionys demokrat aiškinėjęs amerikiečius pinigų dėl rinkiminės propagandos. Nors aiškinama, kad Jungtinių Valstijų valdžia negali duoti politiniams reikalams, tačiau manoma, kad atsiras privatinų šaltinių, kurie suteiks tą pagalbą.

Dar visas mėnuo iki rinkimų Italijoj, bet kaip pašo Italijoj, taip ir visame pasaulyje didžiausias susidomėjimas rinkimais, kurie įvyks balandžio 18 dieną. Italijoj visos partijos pasileido į rinkiminę agitaciją.

Užsienis baido, kad socialistai ir komunistai negautų didžiūmos. Tuomet būtų labai sunku priešintis, nes reiktų paneigti tą demokratiją, kurią taip garbina.

Sekmadienį Romoje demonstravo 30,000 moterų, kurios šaukė: "Šalin atomines bombas!" "Duokit mum taiką!" Liaudyje kyla įsitikinimas, kad kairiųjų laimėjimas sustiprintų taiką. Dešiniųjų laimėjimas įjungtų

Italiją vakarinių jėgų intrygais, kurios pilnos karo pavojaus. Italijos liaudis karo nebėnori.

Balandžio 18 dieną Italijoj bus sprendiami ne tik italų reikalai. Tai bus baisus mūšis taip vadinamamė šaltam kare. Tai bus susirėmimas tarp darbo žmonių, norinčių naujos gadyinės, ir atžagareiviškųjų jėgų, kurios nori pastoti pasaulio progresui kelią į skaistesnį rytojų.

Padarė 50 Metų Karinę Sutartį

BRUSELIS. — Britanijos, Francijos, Olandijos ir Luksemburgo valdžių atstovai čionai padarė 50 metų politinę, ekonominę ir militarinę sutartį "sulaikymui komunistų plitimo".

Sutartį pasirašė užsienio reikalų ministrai.

Sutarties tekstas nebus skelbiamas iki pasirašymo ceremonijos bus atliktos.

Penkių valdžių atstovai baigė susitarimą, kaip pasiūlyta Ernest Bevino, Britanijos užsienio ministro.

Pasidairius Po Kanada

Žingsnis po žingsnio grįžta Kanadon Bennetto "geležinės kurkos" laikai. Žingsnis po žingsnio siauriamos žmonių teisės. Valdžia vis daugiau ir daugiau klauso monopolistų balso.

Daugiausia suvaržymų įvedama prieš komunistus, bet šiandien raudonais apšaukti nesunku. Pamatinis dalykas tame, kad ne autoritetai turi įrodyti raudonumą, o apkaltintieji savo nekaltumą.

Žodžiai "simpatikai", "įtariamai" ir kitoki labai plačiai naudojami.

Bet Bennetto laikais žmonių kairėjimas buvo didžiausias. Kurie mano sulaikyti i dėjas, tie labai klysta.

Gyvenimo sunkumų neprašalinus, darbo žmonių judėjimas už geresnį gyvenimą nesustos.

Šeiminkės raportuoja, kad jau arti 200,000 parašų surinkta po peticija federalei valdžiai, kad kainos būtų numuštos.

Montreale surinkta 40,000, Toronte — 34,000, Winnipege — 20,000, Halifakse — 7,000 ir t.t.

Šeiminkės turės savo konferenciją Ottawoj balandžio 15, 16 ir 17. Numatoma, kad bus kokie 500 atstovių iš visų Kanados kampų.

Nei viena kampanija neturėjo tokio plataus pritarimo tarp moterų, kaip ši.

Liberalai daug kalba spaudoje prieš Drew valdžią, bet paaiški, kad jų atstovai seimelyje neparodo opozicijos, kur ji reikalinga. Tiktai CCF ir LPP atstovai pasirodė su pasiūlymais, kurie numato naudą darbo žmonėms ir apalamai visuomenei.

Numatoma, kad yra rengiamasi rinkimams. Drew planas pakeitimui elektros srovės esąs ženklas artėjančios depresijos. Pakeitimas srovės duos šiek tike darbo.

Kas liečia apmokėjimą, nurodoma, kad žmonės senai sukėlė fondą mokėdami už elektrą, ir valdžiai nekainuos nei cento.

Kanada įsilėjo nekuriuos ukrainų nacionalistų vadus, kovojusius Hitlerio pusėj.

Tarp tų vadų randasi D. Andrievskis, kuris kovojo su ukrainų "armijomis" Hitlerio pusėj prieš raudonarmiečius į pabaigą karą. Atvykęs Kanadon sušuko: "Komunizmas turi būti sunaikintas".

Taipgi atvyko D. Dontzovas, kuris tarnavo vokiečių armijose nuo 1914 metų. Jis vienu kartu rašė: "Prūsiska dvasia buvo ypatinga dievo dovana, kuri buvo atsakyta kitiems žmonėms".

R. H. Carlin, CCF atstovas Ontarijos seimelyje ir mainierių unijos kanadiškas direktorius, pareiškė, kad mainių operatoriai paveikė federalę valdžią išleisti parėdymą, draudžiantį amerikiečius unijų vadus darbuotis Kanadoje.

Jis sako, kad šis parėdymas nori sudaužyti mainierių uniją. Jis reikalauja, kad Kanadoj esą amerikiečiai mainierių organizatoriai būtų nekludomi, nes organizavimas neorganizuotų mainierių yra svarbus darbininkų reikalas.

Bosai nori sulaikyti ne komunistus organizatorius, bet unijų augimą.

Newfoundlandui galų gale bus leista balsuoti, ar jis nori prisidėti prie Kanados, ar ne.

Newfoundlandiečiai galės pasisakyti, ar jie nori prisidėti prie Kanados, palikti taip, kaip dabar, ar išsirinkti neprigulmingą valdžią.

Dabar Newfoundlandą valdo britų paskirta komisija.

Buvo pasimojimas neleisti balsuoti prie Kanados prisidėjimo klausimu, bet gyventojai privertė padėti ant baloto ir tą klausimą. Balsavimai įvyks pabaigoj pavasario ar vasarą.

Kanadietis

Buvs Rumunijos karalius Michael, kuris sako, kad tiktai karas galėtų sugrąžinti jam sostą. Jis atvyko į Jungtines Valstijas.

Popiežius Pijus XII, kurs uždraudė katalikams balsuoti už komunistus ir socialistus. Rinkimai Italijoje įvyks balandžio 18.

Ši karvutė, priklausanti vienam Londono (Anglijoj) gyventojui, laimėjo pasaulinį čempionatą. Ji davė 4,508 galionus pieno per metus laimam Londono (Anglijoj) gyventojui, laimėjo pasaulinį čempionatą. Ji davė 4,508

Aukavo už Brošiūrą

Už Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto išleista brošiūrą "Lietuva Naujam Gyvenime", per šią savaitę gautą pusėtinai stambių aukų. Taipgi yra žinoma, kad pas aukų rinkėjus yra dar daugiau. Čia skelbiamos tos aukos, kurios jau dabar yra gautos.

A. Morkevičius, montrealietis, prisiuntė nuo sekančių draugų:

A. Lukoša \$5, F. Nakruša \$2, St. Verbyla, \$2, E. Juraitienė \$2,

Po \$1.00 aukoj: J. Turuta, E. Strellis, E. Juškevičaitė, A. Jackienė, A. Serpytis, K. Martinkus, A. Morkevičius. Po 50 ct.: K. Čekaitis, M. Rimkus, J. Vilkelis, B. Botyrius, St. Tamošiūnas. Po 25 ct.: V. Verbyla, J. Laurinaitis, K. Kiela, J. Petronis, M. Motuza, J. Naruševičienė, M. Alianskienė, J. Verbyla ir V. Rimavičius.

A. Lausevich, Montreal, prisiuntė \$1.

J. Stanley, Rochester, N. Y., už išplatintas, prisiuntė \$2.50.

V. Taraskienė, Methuen, Mass., už išplatintas prisiuntė \$2.50.

W. Smith prisiuntė \$1.

A. Karosas, torontietis, pridavė surinktų iš torontiečių: Savickas \$1, P. Krist \$1. Po 50ct. J. Grigaliūnas ir A. Grinevičius. Po 25 ct.: Z. Jakavičienė, O. Matukienė, A. Lapata, A. Rušėnas, A. Karosas, Dabravolskis, J. Morkūnas. A. Makštelė 35 c.

D. Bernatavičius, Toronto, pridavė gautas aukas nuo sekančių: Po \$1: J. Mingilas, J. Miller, A. Daukantas. Po 50 ct.: S. Kaptainis, S. Sas-

nauskas, F. Laurusevičius, A. Balnis, D. Bernatavičius. Po 25 ct.: S. Poškus, I. Rukas, J. Viltrakis.

Pereitą kartą skelbiant, torontiečio J. Guzausko auka buvo pažymėta \$2, o turėjo būti \$2.25. Taipgi W. Kizelewich (aukavęs \$1), pavardė buvo neteisingai atžymėta.

Varde Komiteto tariau visiems širdingą ačiū.

J. Berškys,

K.L.N.K. Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Raudona Vėliava Prie Parlamento

TORONTO. — Nežinia kas, šposininkai ar provokatoriai, iškėlė ant aukšto stulpo prie Ontarijos seimelio rūmų raudoną vėliavą su kūju ir piautuvu.

Greičiausiai kokie reakcijos agentai, norėdami patarnauti premjero Drew ir kitų reakcionierių kampanijai prieš kairiuosius. Numatomi rinkimai, tad reikia kuom nors bauginti žmones.

Vokietijoje reakcionieriai nesigailėjo sudeginti pačius parlamento rūmus, kad patarnauti savo interesams.

SUDBURY. — Mainierių unijos biznio agentas Carlin pasiūlė nariams išmesti tarptautinius unijos organizatorius iš Jungtinių Valstijų, bet jie ėmė ir išbalsavo lauk jį patį.

Minimi organizatoriai, girdi, esą raudoni. Nariai, tačiau, sprendė ne iš "spalvos", o iš darbų jų nudai.

Naujienos iš Vancouverio

Dvidešimt antrą dieną vasario, Croatian Educational Home ir United Labor Temple, buvo surengta programa paminėjimui Raudonosios Armijos trisdešimt metų sukakties. Praeityje, lietuviai prisidėdavo prie rusų, ukrainų ir kitų, bet veik tik tvarkos vedimu. Šiomet pirmą kartą dalyvavom programoje.

Nors, kaip pirmiau buvo minėta, netekom dviejų šokikių, kurių vis dar pasiilgstame, tačiau jų vieton gavome kitas dvi: Ruth Elderton ir Regina Narush (Narusevičiūtė). Iš tiesų, turime tris naujas. Kada G. Gurkšnis susirgo, draugė Narusevičienė tuoj užpildė jos vietą, nes visiems buvo pranešta apie lietuvaičių dalį programoj, ir jei ne ji, būtų buvę daug nusiminimo.

Sokikės: Ann Bealle, Regina Narush, Narusevičienė ir Ruth Elderton, labai patenkino ne tik lietuvius, bet ir visą publiką. Neprasčiau pasirodė draugė Narusevičienė su dukrele Regina savo lietuviškomis dainelėmis, kurios daug kam atnešė malonių prisiminimų.

Kovo šeštą dieną, kaip buvo skelbta, buvo išleistuvės Liaudies Balso trofejos, kuri eina pas mūsų bendradarbius rytuose su mūsų geriausiai linkėjimais.

Buvo smagu matyti dalyvaujant tokį didelį lietuvių skaičių. Visi draugiškai ir linksmai praleido vakarą besikalbėdami ir tt.

Moterys priruošė skanių valgių, o vyrai — gėrimų. Dapkūnų dukrelės labai gražiai pagriežė ant smuikos ir armonikos, už ką joms tariame didelį ačiū. Taip pat ačiū nuo rengėjų už tokį gražų atsilankymą ir užsilaikymą, o nuo visų — rengėjams už surengimą tokio draugiško vakaro.

Draugė Narusevičienė, patį su šeimyna iš Winnipeg, atsišaukė dėl Winnipeg Lietuvių Klubo svetainės. Jos atsišaukimą dalyviai gražiai parėmė.

Baigdama reiškiau A. Grinkui užuojautą, kadangi jis negalėjo dalyvauti dėl ligos. Jo visi pasiilgome, nes, kaip LLD kuopa čia įsikūrė, jis pirmą kartą neprisidėjo.

Gen.

MONTREAL. — Buvusios Arcando fašistinės partijos nariai, karo metu buvę internuoti, reikalauja iš valdžios \$109,692.

Valdžia, laikydama juos uždarytus, sutrukdžiusi jų vedybas ir padariusi jiems daug nuostolių.

Kas Naujo Lietuvoje

Zarasų Apskritis

Dideli pasikeitimai įvyko Zarasų apskrityje, šitoj "lietuviškoje šveicarijoje" per 3 pokarinius tarybinius metus.

Pravesta žemės reforma, žemė atiduota tam, kas ją apdirba, darbo valstiečiams. Zarasų apskrityje tarybų valdžia davė bežemiams ir mažžemiams valstiečiams 26,500 ha žemės, 1,500 stambių gyvulių, 44,300 kub. metrų miško medžiagos ir apie 4,000,000 rublių ilgalaiškes paskolas inventoriumi įsigyti ir trobesiams atstatyti.

Apskrityje organizuotos 2 MTS su 9 MANP, kurie padeda valstiečiams išdirbti žemę. Organizuotas tarybinis ūkis gyvulininkystės ir sėklų pagerinimui.

Praeitais metais tas tarybinis ūkis užsėjo 90 ha. veislinių avių. Veislines sėklas tarybinis ūkis išplatina valstiečių tarpe.

Daugelis apskrities valstiečių susijungė į žemės ūkio kooperacijos draugiją.

1947 m. kooperacijos nariai gavo iš tarybų valdžios daugiau kaip 100,000 rublių kredito, apie 1,000 tonų mineralinių trąšų, 30 tonų sėklų sėjai ir t.t.

Antalieptės valsčiuje pradėjo veikti žemės ūkio mokykla, kuri jau siemet duos pirmą specialistų laidą.

Apskrityje dirba 54 pramkombinato dirbtuvės: instrumentalinė, mechaninė, trikotažo, siuvimo ir t.t., kuriose padaryta didelė pažanga ir švietimo srityje. Veikia trys gimnazijos, tuo tarpu smetoniniais laikais buvo tik viena. Įsteigta 7 progimnazijos, o anksčiau jų visai nebuvo. Veikia 97 pradžios mokyklos, tai beveik dvigubai daugiau negu smetoniniais laikais. Visose apskrities mokyklose mokosi apie 10,000 vaikų.

Kiekviename valsčiuje suorganizuoti suaugusiems kursai, kiekvienoje apylinkėje veikia klubai-skaityklės, kur darbo valstiečiai turi galimybės skaityti naujausius laikraščius, žurnalus ir knygas. Tokių klubų-skaityklų apskrityje yra 80. 7-niose apskrities bibliotekose yra gausu visokių sričių literatūros.

Zarasų apskrityje 1947 metais jau veikė ligoninė, 10 ambulatorijų, rentgeno kabinetas, tuberkuliozinis dispensaris, sanitarijos-epidemijos stotys, moterų ir vaikų konsultacija, pieno virtuvė vaikams. Gydomo įstajoms išlaidos kas metai yra didinamos. Zarasų apskrityje 1947 metais buvo sveikatos reikalams išleista 120%

Filmas Apie Tarybų Lietuvą

B. Beržinis

Išilgai žydinčiais sodais apaugusių krantų teka Nemuno vandenys. Nuo krašto iki krašto perkerta Lietuvos žemę ši didžioji vaandens magistralė — gyvybinė Lietuvos arterija.

Nemunui pašvesti įžanginiai kadrai kino apysakos apie Lietuvos Tarybinę Respubliką — filmo "Tarybų Lietuva". Šis filmas sukurtas centrinės dokumentalinių kino filmų studijos, bendradarbiaujant su Kauno kino kronikos studija (scenarijaus autorius J. Bačelis, režisierius Stalininės premijos laureatas J. Poselskis, operatoriai — stalininės premijos laureatai S. Školnikovas, A. Šafranas ir A. Levitanas).

Su dideliu meniniu skoniu nufilmuotas nepakartojamas lietuviškas peizažas — Lietuvos laukai, jos miškai ir upės.

Turtinga Lietuvos gamta. Darbšti Lietuvos tauta. Bet dešimtmečiais ji dirbo ne sau, o lenkų magnatams, vokiečių kolonistams, lietuviškiems dvarininkams ir fabrikančiams.

Senos kino kronikos kadrai gražina atmintin istorines 1940 metų vasaros dienas. Demonstracijų lavina plaukia tuometinės Lietuvos sostinės — Kauno gatvėmis. Aukštai pakeltuose transparentuose lozungai: "Šalin smetoniškąjį režimą!" "Tegyvuoją Tarybų valdžią!"

Posėdžiauja Lietuvos Liaudies Seimas. Rankų miškas pakyla už deklaraciją, skelbiančią Lietuvą tarybine socialistine respublika. Ir dar vienas istorinis kadras, TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesija Kremliuje. Einąs Lietuvos Respublikos prezidento pareigas J. Paleckis skelbia seimo deklaraciją apie Lietuvos įstojimą į Tarybų Sąjungą. Audringai ploja deputatai, ploja didysis Stalinas.

Taip prasideda naujosios Lietuvos istorija, istorija Lietuvos žemių sujungimo į vieningą tarybinę valstybę, istorija visų lietuvių tautos kūrybinių jėgų pakilimo ir suklestėjimo.

Tarybų Lietuvai prisiėjo pergyventi sunkiausias bandymai vokiečiam išiveržiant. Bet broliškoj tarybinių tautų šeimoj Lietuva išlaikė savo laisvę ir nepriklausomybę.

Ir vėl filmas pasakoja apie neužmirštamus įvykius. Išėina į miškus lietuviškieji par-

tizanai. Ekране — brangios kiekvieno tarybinio patrijoto širdžiai Marytės Melnikaitės atvaizdas — kuklios Lietuvos mergaitės ir be baimės liaudies kėšytojos, didvyriškai atidavusios savo gyvybę už lietuvių tautos laisvę.

Filmas pasakoja apie Tarybų Sąjungos Didvyrio Urbanavičiaus būrio sprogdintuosius — partizanus. Vakarų kėšis partizanų vadas Urbanavičius sėdi greta žiūrovų salėje. Dabar jis Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatas, vienas iš Lietuvos sostinės rajonų tarybos darbuotojas.

Prieš žiūrėtojus praslenka kadrai, skirti garbingiems Tarybinės Armijos lietuviškojo junginio žygiams. Kino filmo juostelė išsaugojo istorijai kovų už Lietuvos epizodus. Mes matome prie kulkosvaidžio mergaitę — karį Stanelienę Danutę. Šiandien narsioji kulkosvaidininkė taip pat čia, žiūrovų salėje. Ant jos krūtinės — 3 Garbės ordinarai ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputato ženklelis.

Vienai minutei pasirodo judrus, jaunas, pilnas energijos garsaus tarybinio karevedžio armijos generolo Černiachovskio veidas. Jo kariuomenė išvadavo Vilnių, Kauną, šimtus Tarybų Lietuvos miestų ir kaimų. Ir tuoju po to — kitas kadras: paminklas Černiachovskiui ant jo kapo Lietuvos sostinėje. Geriausiųjų Tėvynės sūnų krauju nupirkta didžioji pergalė.

Pergalė! Apie ją kalbama filme ryškių įspūdių kino dokumentų kalba.

Vežimas su namų rakandais įvažiuoja sodybon, kuri dar vakar priklausė vokiškajam kolonistui. Naujakūrys, dešimtis metų kumečiavęs pas dvarininkus, šeiminiškiškai įsigyvena perduotame jam Tarybų valdžios sklype. Tokių naujakūrių Tarybų Lietuvoje — 86,000! Mes matome naujakūrius besidarbuojančius savo žemėje — kovojančius už derlių. Plačiu žingsniu eina sėjėjas ir į kairę bei į dešinę nuo jo krinta žemėn aukšinių kviečių grūdai. O greta jau užia traktoriai. Jų — traktorių — vis daugiau ir daugiau atsiranda Lietuvos kaime, beveik visiškai nežinajusiam mašinų iki Tarybų valdžios įsikūrimo.

Kino apysaka pristato iki pačių paskutiniųjų dienų — iki šių metų gausaus derliaus nuėmimo. Gerai pagautas filmo buities detalė. Lietuvoje yra paprotys pranešti kaimynams apie piūtės už-

baigą nesudėtingu motyvu — skambinami į dalges ašmenys. Rankų užsimojimas — ir ant žemės atsigula pastutinės varpos. Pasigirsta dalgių skambėjimas, jis plečiasi laukais nuo krašto iki krašto, aidi ši savotiška laisvų valstiečių darbo muzika.

O tuo pačiu laiku Lietuvos miestuose eina didelė pramonės statyba. Kino objektyvas nuveda mus į Lietuvos sunkiosios industrijos pirmūno korpusą — į staklių gamyklą "Žalgiris" Naujoje Vilnioje, supažindina su "Tigro" kombinato, Kauno gamyklos "Metalas", respublikos tekstilės įmonių spartuoliais.

Tarybų valdžia gražino Lietuvai jos senąsias žemes, Vilniaus ir Klaipėdos kraštą.

Mes ką tik eįjome į žiūrovų salę pro Pilies aikštę, atgimstančio po karo Vilniaus gatvėmis. Ir štai jis iš naujo prieš mus — ant kino juostelės.

Vilnius gaisrų dūmuose. Tarybiniai artileristai rankomis įritina patrankas į pažįstamas siauras gatveles ir tiesioginiu taikymu muša priešą. Dar dega pastatai, padegti vokiečių fakelininkų, dar eina kovos, o į miesto centrą, kartu su tarybinių karių priešakiniais daliniais, žengia civiliai žmonės. Tai Tarybų Lietuvos vadovai — Antanas Sniečkus ir Mečys Gedvilas. Štai jie kalbasi su partizanais, karšti rankų paspaudimai, neperduodamas laimingo susitikimo džiaugsmas!

Šie kadrai statytojų paimti iš karo metų kino kronikos. Bet jie — sudėtinė filmo dalis, daranti ypatingai įtikinamą pasakojimą apie šią dieninį Vilnių, Tarybų Lietuvos politinį ir kultūrinį centrą. Fone stebūdingi architektūros paminklai, kuriais turtingas Vilnius, filme atidengtas įvairiaspalvis sostinės gyvenimas: jos gamyklų ir naujų statybų, jos universiteto, jos jaunimo.

Kitame Lietuvos žemės krašte, prie Baltijos, kyta iš griuvėsių vienas pačių jautiausių tarybinių miestų — Klaipėda. Krantas, ant kurio stovi miestas, nuo seniai pramintas gintariniumi. Filmas pasakoja apie gintaro apdirbimo amatą, apie Klaipėdos uosto atgimimą, apie žvejus, žvejojančius menkes ir plekšnes jūroje.

Didelė šiluma persunkti filmo kadrai, skirti mokslo, meno ir kultūros suklestėjimui Tarybų Lietuvoje. Mes matome ekране respublikos mokslinės minties štabą —

Sekmingas Lietuvių Literatūros Draugijos Kuopos Susirinkimas

TIMMINS. — Vasario 29 dieną turėjome Lietuvių Literatūros Draugijos 100 kuopos susirinkimą, draugų Kuktų stuboję. Dalyvavo visi nariai ir plačiai diskutavo vedamą vaju naujų narių gavimui į Lietuvių Literatūros Draugiją. Keletas draugų pasižadėjo gauti naujų narių.

Bediskusuojant draugijos vajuos reikalą, atėjo du draugai ir viena draugė, kurie buvo pakviesti ant šio susirinkimo. Kaip pasirodo, mes, timminiečiai, vaju pradėjome su geru sūviu. Šiame susirinkime prisirašė trys nariai. Kaip iš tokios mažutės lietuvių kolonijos, tai labai gera pradžia.

Mes tikimės, kad nauji nariai bus geri veikėjai mūsų organizacijoj. Laukiame daugiau.

A. B.

Mokslų Akademiją su jos vadovu prezidentu J. Matuliu, klausomės garsaus Lietuvos artisto Kipro Petrausko, išpildančio Ottelo svarbiausią ariją. Filmus nuveda mus į stalininės premijos laureato poetės Salomėjos Neries kabinetą, į skulptoriaus Juozo Mikėno dirbtuvę — taip pat stalininės premijos laureato — autoriaus skulptūrinės grupės "Pergalė", pastatytos Kaliningrade, supažindina su seniausiu Lietuvos dailininku Zmuidziniavičiumi. Filme parodyta ir turtinga lietuvių tautos kūryba, kurią sudaro unikaliniai ornamentai, neįsivaizduojamo gražumo išsiuvinėjimai, stebūdingi medžio raiziniai.

Ir čia prie rankdarbių, kaip ir prie staklių įmonėse, kaip ir pėdus rišant kaime, kaip ir universiteto laboratorijoje — mes matome filme išlaisvintą lietuvių tautą. Didelis nuopelnas filmo statytojų — tame, kad jie mokėjo plačiai parodyti naujosios Lietuvos statytojus, darbininkus, valstiečius ir inteligentiją.

Filmo nuotraukos buvo daromos visą vasarą. Kino ekspedicija pabuvojo pačiuose tolimiausiuose respublikos kampeliuose. Filmo montažas ir įgarsinimas buvo vedamas lygiagrečiai su nuotraukomis.

Dabar filmas su dideliu pasisekimu demonstruojamas kino teatruose.

BERLYNAS. — Amerikoniai savo Berlyno dalyje užgrobė bendrus socialistų-komunistų lapelius, kritikojančius amerikine vadyba Vokietijoj.

L. Sklerytė
Vilnius, 1948, vasario mėn.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
ISEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

AR BUVO REIKALAS KELTI DUONOS KAINĄ

Parlamentinis komitetas kainų kilimo tyrinėjimui surado, kad Christie Bread Ltd. būtų turėjusi \$130,000 gryno pelno 1947 metais, jeigu ir nebūtų pakėlus duonos kainą. O 1946 metais šios kompanijos pelnas buvo \$98,000 arba \$32,000 mažesnis. Kitaip sakant, duonos kaina buvo pakelta ne todėl, kad kompanija nebūtų galėjusi išsiiversti, bet kad padidinti pelną.

Ar ne biau, kada maistas, reikalingas žmogaus gyvybei palaikyti, yra paverstas kitų pasipelnijimo priemone. Ir dėl to, kad kompanija panorėjo daugiau pelno, daugeliui šeimynų tenka dabar vargti.

Kanados žmonės, sužinoję iš komisijos tikrą priežastį duonos pakilimo, tikrai norės, kad vyriausybė darytų kokių nors žygius tokiai saivališkai pelnagrobystei suvaldyti. Būtų daug geriau, jeigu savivaldybės arba ir aukštesnės instancijos aprūpintų piliečius duona, pienu ir kitais maisto produktais.

O KAIP APIE MAINIERIUS?

Kanados didlapiai verkia tu, kurie nustojo valdančiosios galios. Rodos, kad jie įkrito į baisiausį skurdą netekdami ministrų vietas. Bet jie nemato, kas dedasi mūsų šalyje. O čia yra daug vietų, kur daugelis žmonių vargsta gyvendami nežmoniškoje sąlygoje.

Tarp tu, kurių gyvenimo sąlygos reikalauja pagerinimo, nemažą skaičių sudaro angliakasiai. Štai kokias sąlygas iškelia United Mine Workers of America unija:

Nekuriuose anglies miesteliuose rytinėse provincijose reta kuri gatvė yra grįsta. Nėra viešų knygynų. Šimtai šeimynų gyvena namuose be toiletų, be vandentiekio. Užnamuose vazojasi išmatos, niekas jų nerenka. Srutų upeliai dažnai teka tiesiai pro angliakasių namus. Šimtai šeimynų gyvena būdose.

Ar ne laikas būtų tiems visiems "geradariams", verkšlentojams dėl politikierių "kančių", pasiųsti korespondentus į tokias vietas ir aprašyti kaip žmonės gyvena.

O gal visos tos ablavos prieš raudonuosius ir yra tik tam, kad užslėpti tokias vietas, nuslopinti judėjimą už jų gyvenimo pagerinimą. Sakoma, kad net Darbininkų Kongreso vadai reikalauja, kad mainierių unija pasiųstų atgal į Ameriką penkius organizatorius dar neorganizuotų mainierių, nes jie esą "raudoni". Bosams labai patiks, nes jie nenori, kad mainieriai būtų organizuojami.

IR JIS DAR TIKISI ATSIGAUTI

Buvęs Rumunijos karalius Michaelis, atvykęs į New Yorką, pareiškė, kad jį privertė abdikuoti. Už tai jis tebesiskaitas karaliumi. Komunistai parašė abdikaciją, o jis turėjęs pasirašyti.

Nors jis tvirtina, kad žmonės su juomi, bet tik tai karas galėsią užsodinti jį atgal ant sosto.

Visi rakaliai, buvę monarchai, fašistiniai diktatoriai ir kitoki politikieriai, gyvenę iš savo žmonių prakaito, maldaute maldauja, kad šio kontinento žmonės eitų ir kariautų, kad jie atgautų sostus. Patys yra didžiausi bailiai, išbėgiojo kaip avelės, o nori, kad kiti kraują lietu dėl jų.

Jeigu jis buvo toks populiarus Rumunijoje, tai kodėl pasirašė po abdikacija? Reikėjo nesirašyti. Juk galima buvo tęsti kovą. Už tokį šiltą sostą galima buvo pasispardyti daugiau. Bet jis pats nenorėjo kovoti.

Visi tie politikieriai klysta, jeigu jie mano, kad šio kontinento žmonės eis galvas guldyti, žudyti tokius pat darbo žmones, kad užkarti jiems ant sprando pabėgusius monarchus ar politikierius.

Amerikiečiai bando tai padaryti Graikijoje. Jie siunčia ginklus ir pinigus, bet iki šiol nedrįso siųsti kareivius. Kai kas sako, kad reiktų 100,000. Amerikiečiai turėtų pa-

KAS NAUJO PASAULYJE

Cekoslovakijos užsienio reikalų ministerio Jono Masaryko nusižudymas užpylė šviežio aliejaus ant propagandos, atsuktos prieš Gotvaldo valdžią ir visus pažangiuosius žmones pasaulyje aplamai, o prieš Tarybų Sąjungą ypatingai.

Dvesiančio kapitalizmo berneliams buvo medžiagos savo tiradoms. Bet ne kas kitas, kaip tos tirados, ir buvo priežastimi Masaryko mirties. Kada jo draugai pradėjo šalintis iš postų, bombarduoti jį ir Benešą išdavikų vardais, greičiausiai pasidare jam nebeįtikinama. Rasi jis netikėjo, kad tokio prakiekimo susilauks iš draugų už tai, kad jis neišstojo prieš naują vyriausybę.

Jis negalėjo gailėtis pasilikdamas su valdžia, kadangi valdžia turi ne tik žmonių paramą, bet ir parlamento, nes jo nariai pareiškė Gotvaldo valdžiai pasitikėjimą. Iš 300 atstovų posėdyje dalyvavo 233 ir visi balsavo už, prieš nebuvo nei vieno. Kaip būtų balsavę tie, kurie nedalyvavo, nežinia, bet jeigu jie būtų balsavę prieš, tai ir tokiam atsitikime būtų sudarę tikrai 67 balsus prieš, kuomet už valdžią balsavo net 233.

Cekoslovakijos atžagareiviai pasirodė nei kiek negeresni už kitų šalių atžagareivius. Kada pamatė, kad galia slysta iš jų rankų, puolė kaip tigras. Na, o Tarybų Sąjungos priešams tas davė daug medžiagos. Bet jie gavo per nosį, kada Jungtinių Tautų sekretorius Trygve Lie atsisakė įteikti Jungtinėms Tautoms čekoslovakos kaltinimą, būk TSRS papildė agresiją. Niekas negali patiekti įrodymų, kad tai ne pačių čekoslovakų vidujinis reikalas.

Kita, juk Amerika priverstė francūzus ir italus paversti iš valdžios komunistus. To niekas negali užginčyti. O Francūzijoje komunistai yra stipriausia partija. Tuomet reiktų apkaltinti Ameriką agresijoje.

Ivykiai Čekoslovakijoje, tačiau, ne galas neramumų. Italijoje ir Francijoje. Yra ženklų, kurie rodo, kad tenai einama prie didelio krizio.

Francija ir Italija, kad ir didžiausios vakarinės demokratijos šalys Europoje, įvedė mažai reformų, todėl jos

guldyti milijonus, jeigu jie pasimotų pasodinti ant sosto visus pabėgėlius. Jų tiek daug. Tuo tarpu net ir tie, kurie dar ne pabėgė, vos laikosi savo vietose. Kas buvo, tas jau negrįš. Gali būti aišku, kad jie savo dienas atgyveno.

pergyvena didelius sunkumus. Tiesa, jos gauna pagalbą iš Amerikos, bet ta pagalba nedaug gelbsti.

Auga žmonių nepasitenkinimas. Stiprėja kairiųjų partijos. Artinasi rinkimai, kurie gali parodyti didelį abiejų šalių pakairėjimą.

Kaip jūs manote, kapitalizmas nusilenks ir pasiduos žmonių valiai? Nieko panašaus. Jūs atsimenate, kas buvo Italijoje, Ispanijoje, Lietuvoje ir daugelyje kitų šalių. Jis pirma paskandins kraštus kraujuose, negu kad nusileis.

Francijoje jis jau rengiasi. Degalistai atvirai pradeda kalbėti apie pašaukimą išgelbėti tautą. O Šumano valdžia, jeigu tikrai bus reikalingas, "abdikuos", kaip anais metais Griniaus valdžia Kaudė. Bet klausimas, ar masės darbo žmonių sutiks su tuo?

Attlee ir Bevino valdžia savo baltame popierėje pripažįsta, kad šie metai britams bus dar sunkesni. Jų popieris aiškiai parodo, kad britams grumoja bankrotas. Pirmiausia buvo sakoma, kad neužtenka darbo rankų.

Bešvintant

Malonu pažvelgti
Iš nakties tamosos,
Kai šviesos rytuose
Jau bando pakilt,
Kai ant žalių lapų
Karoliai rasos
Deimantų grožybėmis
Ima apsipilt.

Kai skaidrios žvaigždės
Ruošiasi pranykt,
Užleisdamos šviesai
Vietoves savas,
Orizonto siena
Pradedą išdygt:
Iškeldama mišką,
Kalnus ir kalvas.

Išvydęs didingą
Puikų ryto žarą,
Naujo laiko eigą
Čia pat numatai,
Rodosi pralenktum
Bekylantį Arą —
Taip tavo papėdės
Stiprus pamatai.

Švintantis pasaulis
Toks puikus-dabingas —
Jo nebesuprasti
Savo mažumu. . .
O tavo troškimas —
Gilus ir širdingas —
Tau iš sielos plinta
Visu gražumu.

A. Dagilis

Girdi, jeigu būtų daugiau darbo rankų, tai būtų galima pakelti eksportą. Dabar sakoma, kad bedarbių skaičius gali pakilti iki 600,000 ir daugiau. Rinkos, kur britai tikėjosi parduoti savo gaminius, baigiamos užversti.

Visa britų viltis, tai Maršalo planas. Bet ar ilgam to plano užteks? Pusketvirto bilijono, kuriuos gavo Amerikoje kiek laiko atgal, jau praleido. Nežiūrint to, šiais metais bus ne lengviau, o sunkiau.

Štai ką davė karas. O kas atsitiktų, jeigu dar vienas įvyktų? Karo našta visai prislėgtų prie žemės visas Europoje likusias kapitalistines šalis.

Atminkit, kad Britanijoje, Italijoje ir Francūzijoje pirm šio karo buvo galima vers-tis.

Žmonės, kurie kalba apie karą, kad išgelbėti kapitalizmą, žaidžia su ugnimi. Paskandinimas žmonių kraujuose ir skurde nepadarys jų kapitalizmo tarnais.

Jungtinių Valstijų aukščiausias teismas išnešė nuosprendį, kad viešose mokyklose neturi būti mokinama religijos. Tai labai išmintingas nuosprendis.

Tokiose šalyse, kur yra visokių tikėjimų ir visai netikinčių, mokymas religijos valstybinėse mokyklose yra nepraktiškas. Kurios gi religijos mokinai? Jeigu vienos mokins, tai kitos bus nepatenkintos. Arba, kaipgi mokinai protestono vaikų katalikų tikėjimo arba atbulai?

Tie žmonės, kurie kemsą religiją į mokyklas, yra visai nepraktiški žmonės. Jie visai užsimerkia prieš faktą, kad su tuo galima pakenkt žmonių draugiškumui, pažeisti žmonių tikėjimą. Tikėjimas turi būti asmeninis piliečių reikalas. Kas nori mokinti tikėjimo, lai siunčia pas kleboną. Kam gi jie duoną valgo?

Ne tik tai popiežius draudžia katalikams balsuoti už jo oponentus. CIO viršininkai pradėjo persekioti savo draugus už tai, kad darbuojasi už Henry A. Wallace. Aną dieną CIO viršininkai pašalino iš direktorių Bridges, kadangi jis palaiko Henry A. Wallace.

Asmens laisvė tikėti, kam jis nori, remti kandidatus, kurie jam patinka, prigulėti partijai, kuri jam patinka, virsta niekais. Dabar, jeigu žmogus turi kitus įsitikinimus, negu jo viršininkas, tai jam pavojus ne tik būti or- (Pabaiga ant 6 pusl.)

Pastabos

Štai žodžiai, kuriuos Marksas ir Engelsas parašė 100 metų atgal:

“Europoj siaučia šmėkla — komunizmo šmėkla. Visos senosios Europos jėgos susijungė į šventą sąjungą dėl išvijimo šios šmėklos: popiežius ir caras, Metternichas ir Guizotas, Francijos Radikalai ir Volžietijos politinė policija.

“Kur yra bent viena opozicinė partija, galioje esančių oponentų neapšaukta komunistinė? Kur yra opozicija, nesvaidanti kaltinimų komunizme kairesnėms opozicinėms partijoms, kaip ir savo reakciniams priešams?”

Tas pats ir šiandien. Jau 100 metų, kaip yra giedama ta pati giesmė.

Patys dešinieji kaltina komunizme visus. Drew, Ontarijos premjeras, kaltina liberalus, kad jie tiesia kelią komunizmui. Liberalų laikraštį Toronto Daily Star vadina “raudonu” laikraščiu.

Liberalai rėkia, kad socialistai ruošia kelią komunizmui. CCF kratosi komunizmo ir keikia kairesnes partijas.

Jungtinėse Valstijose Henry A. Wallace ir kiti pažangesni žmonės dažomi raudonai. Liberalai kratosi to raudonumo ir rėkia ant kairesnių.

Tas pats, ką sakė Marksas ir Engelsas 100 metų atgal.

Jau 100 metų, kaip žmonės skalija prieš komunizmą. Bet ar yra bent vienas žmogus pasaulyje, kuris pasakytų, kad tie skalijimai ką padėjo?

Istorija eina savo keliu. Nesulaikė jos nei Hitleris su Musoliniu.

Kada Marksas ir Engelsas rašė Komunistų Manifestą, pasaulis pripažino tikrai komunistinės idėjos jėgą.

Šiandien tenka pripažinti jau ne tik idėją. Šiandien šimtai milijonų žmonių tvarkosi pagal Markso ir Engelso mokslą.

Marksas ir Engelsas sakė, kad pasaulio istorija yra klasių kovos istorija. Jie pasakė didelę tiesą.

Klasinė kova tebeina ir šiandien. Joki auksaburniai negalėjo jos pašalinti.

Ir kol žmonės dalinsis į klases, tol ji eis. Skalijimas prieš raudonusius tos kovos nepašalins.

Jeigu žmonės pasižiūrėtų praeitį, pasimokintų iš istorijos, rasi būtų išmintinges-

Barbara Ann Scott, mūsų King. Jūdžių gamintojai siūčiampionė, linksma laimėju- lo jai didelius pinigus, kad si ir sugrįžusi namo. Jai sugrįžus pasitiko pats ministeris pirmininkas Mackenzie

Ka Kiti Rašo ar Sako

Kur Tas Teroras?

Tragiška Jano Masaryko mirtis davė progos valstybės sekretoriui Marshallui pareikšti labai keistas mintis, kurios visiškai nesiderina su reale tikrove Čekoslovakijos respublikoj. Valstybės sekretoriaus kalba apie teroro siautėjimą lyg kad Masaryko mirtis būtų teroro pasėka. Ir pirmam ir antram tvirtinime jis prasilenkia su teisybe.

Ar suareštavimas keliolikos demokratinės valdžios priešų yra teroras? Ar kelių šimtų reakcinių čekoslovakų pabėgimas užsieniu yra teroras? Ar tie keli diplomatai dezertyrai, kurie atsimeitė nuo savo valdžios, yra kokio tai teroro auka?

Valstybės sekretorius tiksliai išpučia tūlus incidentus ir įvykius iki tokio neracionalaus laipsnio, kad susidarytų jam pageidaujamas įspūdis būk Čekoslovakijoje įsigalėjo teroras ir būk dėl to “padėtis labai labai opi”.

Paviršium žiūrint, išrodo, kad Marshallas tik dūsauja, sielojasi. Bet įsigilinus į metodą jo frazeologijos gaunasi visai kitoks įspūdis. Jis “moraliai” mobilizuoja tokiems veiksams, kurie vedą prie karo.

ni.

Vėją sėjant galima tikrai audrą plauti.

J. Y.

elementą teroro? Toks sakymas būtų ligotas fantastikos padarinys. Daryti sau politinio kapitalo iš tos mirties yra daugiau negu nepadoru.

Visokie spėliojimai kodėl Masarykas nusižudė, visokie psichologiniai būrimai ant pirštų, visokios ekskursijos ir kapstymasis nusižudžiusio žmogaus sieloj yra tik tuščios spekuliacijos. Bet tai kenksmingos spekuliacijos, nes jų tendencija kiaurai permatoma. Atsakomybę už Masaryko mirtį norima suversti ant “nepakenčiamų sąlygų”, kurias būk sudarė naujoji valdžia.

Bet kodėl ta naujoji valdžia paliko bepartvyvį Masaryką užsienio ministro vietoj? Todėl, kad ji juo pasitikėjo. Kodėl Masarykas, tik dešimts dienų atgal, savo pasikalbėjime su užsienio korespondentais, užgyrė įvykusias permainas? Todėl, kad jis pasitikėjo naująja valdžia.

Mes prisimenam, kad laike savo vizitų svetimosiose šalyse, ir čia, Amerikoje, Masarykas visuose savo pokalbiuose pabrėždavo: Europa eina kairyn. Jis jautė ir matė, kad evoliucija link socializmo neišvengiama.

Tuos faktus neužmosos jokia demagogija.

Visi pranešimai iš Čekoslovakijos sakyte sako, jog čekų tauta giliai liūdi, netekusi savo ištikimo sūnaus. Gedulas sukaustė visų Čekoslovakijos patrijotų širdis ir jausmus.

Kas šių momentu rezgia intrygų tinklą, tas tyčiojasi iš čekoslovakų tautos. Ji pasirinko savo kelią ir žygiuos tuo keliu, nepaisant tos veidmainingos isterikos, kokią kelia pabėgę užsienin baubliai.

Pranešimai iš Prahos sako, kad pastaromis dienomis Masarykas buvo bombarduojamas laiškais ir telegramomis iš užsienio, ypač iš A-

Konstitucijos Žodžiai

Vyt. Sirtijos Gira

Ką turėjai, valstieti suvargęs,
Kai tu dvarponiui lažą ėjai?
O pasaulis — gražus ir margas,
Tik ne tau jis priklausė, dėja.

Tik ne tau priklausė ta žemė,
Ir ne tavo yaikeliams dalia.
Ponas poną palaiko ir remia,
O tu likdavai visai gale.

Bet istorija nušlavė tuosius,
Kurie svetimu tuko krauju,
Ir laukus žemielės gimtosios
Konstitucija suteikė jums,

Jums, valstiečiai, jums, sūnūs valstiečių,
Žemė, mokslas ir laimė skirti!
Konstitucijos žodžiai mums šviečia,
Tad ir būsim tų žodžių verti.

ŠYPSENOS

Vištos Kaltė

Škotas prižadėjo vienai krautuvei pristatyti 20 vištų. Jis pristatė 19 vištų laiku, o dvidešimtą visai vakare.

“Tu pasivėlavai su šia višta”, pastebėjo pardavinėtojas.

“Taip”, atsakė škotas. “Ji nedėjo kiaušinio iki pat vakaro”.

Pabandyk Kad Nori

Motina: — Pasakyk, Jonuk, kas atsitiko, kad tu taip gailiai verki?

Jonukas: — Pėpa kabino paveikslus ir užsigavo pirštą su plaktuku.

Motina: — Dėl to nereikia verkti. Reikėjo tiktai pasijuokti iš tėvo grubnagystės.

Jonukas: — Aš bandžiau juoktis.

“Hipokritas”

Mokytoja: — Pasakyk man, Petruk, kas yra hipokritas?

Petriukas: — Hipokritu yra toks berniukas, kuris ateina į mokyklą su šypsena veide.

merikos ir Britanijos. Ji moraliai terorizavo, kaltinant “parsiđavimu komunistams”.

Tas moralinis teroras jau senai buvo praktikuojamas. Korespondentas Frederick Kuh pasakoja apie šį incidentą: Pereitų metų pabaigoje, kada Masarykas buvo New Yorke, laikraščiai pradėjo skleisti pantaplinį paštą, būk Masarykas negrįs namo, būk jis nesutinkas su čekoslovakų valdžia. Doktorai buvo patarę Masarykui pasiduoti operacijai tūlame New Yorke viešbutyje, nes jis buvo nesveikas. Masarykas atsisakė vykty ligonbutin ir skubiai išvyko namo, kad padaryti galą laikraščių skleidžiamies melams apie jo nenorėjimą grįžti namo.

Štai kas terorizavo Masaryką. Štai kas dilgino jo nervus. — Vilnis.

Redakcijos Atsakymas

P. Jurkstui, Rochester, N. Y. — Jeigu jūs manote, kad minėtos draugijos metinis susirinkimas neteisėtai suspendavo jums pašalpą, tai geriau kreiptis į tą pačią draugiją su prašymu peržiūrėti tarimą. Kelti tokį dalyką per spaudą nėra prasmės.

HAGA. — Olandijos valdžia daugiau negu padvigubino policijos skaičių, esą, atsargai prieš komunistų judėjimą.

1941 METŲ BIRŽELI PRISIMINUS

Rašo Kaunietis

Ir šiandien prisimena tas laikas, kada per amžius niekintas žmogus pasijuto žmogumi. Dar labiau atsimena tie momentai, kada viskas, kas buvo per metų metus sukurta, buvo naikinama ir griauinama; kada kerštu užsidegę žmonės be pasigailėjimo keršėjo darbo žmogui.

Gal tau, brangus skaitytojau, bus įdomu sužinoti tikrą tiesą apie tas baisias dienas. Tie žmonės, kurie atliko tuos baisius darbus, nori nuplauti savo kaltės melais. Jie lieja karčią, tulžį ant tų, kurie ir tais baisiais laikais liko ištikimais savo tautai, savo žmonėms, nepasidavė "inteligentų" puotų trupinių vilionėms. Aš aprašysiu taip, kaip įvyko tikrovė, be melo, pagražinimų. Tą pergyveno kiekvienas taiką ir ramybę mylįs žmogus.

Baigėsi darbo diena. Žmonės grįžta iš fabriku, dirbtuvių ir įstaigų, patenkinti šilto vasaros vakaru, kuris žadėjo rytdienai gražų orą. Einant gatve, kiekvieno akis atkreipė skelbimų lentos, išmargintos įvairiomis reklamomis ir skelbimais apie įvyksiančius pasilinksminimo vakarus, šokių su puikia muzika, kurie dabar nebuvo uždari ir darbo žmogui, nes įeinant, kad ir į tokius restoranus, į kuriuos pirmiau be frako neleisdavo, niekas negalėjo paštoti kelio. Dabar darbo žmogui durys atdaros visur, nes jis pasidarė žmogumi ir jautėsi laisvas, nevaržomas net tenai, kur pirmiau tik visoki ministeriai ir turčiai užsieninius vynus gerdavo; kur darbininkas bijodavo net pro šalį praeiti, neturėdamas kišenėję pasą, dabar jis eina drąsus ir savimi pasitikįs. Nes dabar tarp aukštų laipsnių kariškių, valstybės tarnautojų ir kitų maišėsi anksčiau neturėjęs vardo vežikas. Tarp jų nebuvo luominio skirtumo, visi buvo galingos ir vieningos valstybės sūnūs, visi buvo žmonės.

Kuomet saulė baigė savo dienos kelionę į vakarus, padangė nusidažė kruvina rausvumu, aš išėjau į gatvę pasivaikščioti ir pakvėpuoti tyru vakaro oru, kurs taip maloniai dvelkė iš užmiesčio, nuo upės pusės. Sutikau draugą, kuris mane perkalbėjo ir nusivedė į šokių salę, kur laikas slinko taip greitai, jog nei nepastebėjau, kaip atėjo 4 valanda ryto. Reikėjo skirstytis ir eiti namo, nes sekmadienį reikės dar kur nors nueiti.

Apleidus salę, vasaros rytas jau pradėjo aušti, todėl skubinau į namus. Man dar nepriėjus namų, tolumoj pa-

sigirdo lėktuvų ūžimas, į kurį nekreipiau dėmesio, nes kasdien padangę raižė daugybė mokamųjų lėktuvų. Lėktuvai vis aiškiau girdėjosi. Jų skambantis ūžimas pasigirdo virš galvos, bet jų nesimantė, nes rytmečio oras nėra toks ryškus, o kita, jie buvo labai aukštai. Aš vis sau ramiai ėjau linkui namų.

Staiga pasigirdo baisus švilpimas, trenksmas ir pasirodė ugnis priekyje. Kas man tuo momentu atsitiko, nežinau, bet pamenu, kad aš labai nustebau. Tuoj vėl užgirdau perkūnišką kaukimą. Pakėlęs aukštyn galvą pamaciau žemyn neriantį lėktuvą ir tuo momentu pajutau karšto oro srovės trenksmą. Parkritau ant žemės, aplinkui prisipildė dūmų, ausyse pradėjo ūžti. "Nejaugi karas?" perbėgo mintis. Stipriai prisispaudžiau prie žemės. Tilo lėktuvų ūžimas ir sklaidėsi tinkų dulkės, pakilusios iš sugriautų namų priekyje. Tik tolumoj kažkur dundėjo.

Pradėjau galvoti, kad šitie pasalinai ne tik čia civilius žudo, bet ir visoj darbo žmonių žemėj.

Nuo žemės pakilau visas dulkinas ir nepanašus į tą, kuriuomi buvau šokių salėj vakare. Skubėjau į namus, bet priekyje visa gatvė buvo užversta griuvėsiais namų, į kuriuos pataikė dvi bombos. Aplink lakstė žmonės siaubo apimti, nežinodami, ką daryti. Gatvėje, tarp griuvėsių, matėsi sulankstyti lovų likučiai, kuriose prieš kelias minutes miegojo ramūs žmonės. Dabar tarp griuvėsių kur nekur matėsi kruvini kūnų gabalai, susimaišę su žemėmis ir sudaužytais rakandais.

— Štai kaip žmogų sutinka mirtis — ramiai bemiegantį savo namuose, — pagalvoju tuo momentu, ir skubėjau į namus, nes jau įsitikinau, kad tikrai karas, nors ir nepaskelbtas, pasalinis, kaip gyvatės kirtis. Smogė priešas į miegančius žmones, paversdamas juos kruvinais gabalais.

Kuomet parėjau namo, nesinorėjo miego nei po nemiego nakties. Pavalgiau motinos paduotų pusryčių ir išėjau pasižiūrėti, kas čia darosi. Žmonės būreliais stovėjo ir nusiminę kalbėjo, kad dabar jau bus blogai — vėl, velniai žino, kas čia darysis. Senesni pasakojo apie praejusio karo vokiečių žiaurumus, apie visokius karo baisumus ir panašiai. Visi buvo nusiminę ir prisilęgti.

Sutikau kelius buvusius draugus, kurie paskutiniu laiku buvo pradėję šalintis

nuo manęs. Jie buvo linksmūs ir patenkinti. Išrodė, kad jie džiaugiasi karo pradžia. Nueidami ironiškai pasijuokė. Matyt jie laukė šios valandos, nes anksčiau jie vis sakydavo, kad neilgai ponausit su tais bėmoksiais valdininkais. Girdi, duos jums į kailį vokiečiams, kad nežinosit, kur dingti. Dabar jų laikimas pildosi.

Pasienis nebuvo paruoštas karui, tenai stovėjo tikrai pasienio sargyba, be sunkesnių ginklų. Buvo aišku, kad tas žmonių skaičius neparuoštas, nežinos apie karo pradžią ir negalės atlaikyti visa savo jėga puolancio klastingo vokieško priešo.

Dienos metu dažnai pasigirdavo lėktuvų ūžimas, kuris varė žmones į siaubą. Daugumas žmonių pasiėmė vertingesnius daiktus būreliais traukė į užmiestį, nes mieste sklido gandai, kad bus bombarduojamas miestas iš oro. Padangėj jau nuolatatos matėsi juodi lėktuvai, kurie apšaudė taikinius, matomus ir neginamus žemėje. Miestas tuštėjo, darėsi klaidu gatvėse.

Kartu su išeinančiais saugotis nuo bombų pavojaus, išėjo, o gal ir anksčiau buvo išėję, ir visi "inteligentijos" atstovai, persisunkę kerštu darbo žmonių valdžiai. Jie pasivadino "partizanais". Kaip vėliau sužinojau, jiems vadovavo ir ginklus davė jau šeštadienį nuleisti nacių parašiutininkai, kurių daugumą sudarė anksčiau repatrijavusieji iš Lietuvos vokiečiai. Šitie, pasivadinę partizanais, susimaišė su žmonėmis, pasitraukusiais iš miesto, pradėjo iš pasalų apšaudyti besitraukiančius pasienyje buvusius dalinius. Pastarieji turėdavo įsivelti į kautynes su šiais slapukais, nevertais žmogaus vardo, kad apvalyti kelią. Tuomet nukentėdavo daugiausiai civiliai, kurių buvo visur pilna. Dabar jie rėkia prieš tuos karius, norėjusius nekludomai pasitraukti į pirmus atramos punktus, būk jie žudė nekaltus civilius žmones.

Lai jie prisimena ir teisingai pasižiūri į praeitį ir pamatys, kad jie patys paruošė tą viską, kas įvyko, nes jiems buvo malonu puldinėti besitraukiančius kariuomenės dalinius, apie kuriuos vėliau pasakojo visokius melus, kokius tik jų kerštu persisunkęs protas galėjo sugalvoti.

Štai vienas atsitikimas, kuris parodys tikruosius kaltininkus. O tokių atsitikimų buvo daugybė.

Užmiestyje, mažo miškelio pakraštyje, susirinko būrys

žmonių, saugodami savo gyvastį nuo visokių netikėtumų, kurių atsitinka karo metu. Tarp šių moterų, vaikų ir vyrų, maišėsi neaiškūs keli jauni vyrukai, kurie save persistatinėjo mokiniams. Šie vyrukai nueidavo į miškelį ir grįždavo atgal ir vėl maišydavosi tarp žmonių. Toliau einančiu vieškeliu, kepiniami vidudienio saulės, traukėsi pasienyje buvę daliniai. Jie stengėsi kaip galint greičiau patekti į pirmuosius atsparos punktus, iš kur būtų galima priešintis priešui, naktį iš pasalų užpuolusiam. Staiga šie save pašivadinę mokiniais, bet greičiausiai nacių parašiutininkai, atsiėmė iš miškelio kulkosvaidį ir kelėtą automatinį šautuvą. Jie skubotai išėjo vieškelio kryptimi. Paėję gal 50 metrų, sugulė bulvių lauke ir laukė, kol atėjo mažas, gal iš 15 karių, dalinys, ir atidarė ugnį iš savo ginklų. Bet tie kariai matyti buvo susipažinę su tokiais įvykiais. Nors keli iš jų krito nuo šių šunų kulų, tačiau kiti sugulė ir atsakė stipriai šautuvų ugnimi. Paskui iš jų pusės pasigirdo kažkoks duslus kanktelėjimas ir bulvių lauke, kuriame gulėjo tie "narsieji" ponijos gynėjai, iškilo ugnies ir žemių kamuolys, kurį sekė antras ir trečias. Šie bailūs gyvačių kirčius kirtė vaikėzai bėgo, kiek jų kojos nešė, linkui miškelio. Jie prabėgo pro žmones iš miesto, o paskui juos vijosi kareiviai su nuogais durtuvais. Jie norėjo sugauti, kad išaiškinti, kas per civiliai apšaudė juos.

Kuomet vaikėzai buvo miškelyje, o gal ir jį perbėgę, kariai atskubėjo prie civilių, iš kurių pareikalavo tų žmonių, kurie šaudė į juos. Kuomet jiems buvo išaiškinta, kas šaudė, ir visos aplinkybės, jie civiliams pasakė tiek, kad jie dar grįš.

Kas būtų buvęs kaltas, jeigu būtų čia įvykęs ilgesnis susišaudymas? Jo metu būtų tekę nukentėti moterims ir vaikams. Tas atsitiko daugelyje vietų. Vėliau jie šaukė, kad kalti kariai. Patys "išsisteisindavo", bet ne tų akyse, kuriems jų "teismus" buvo žinomas.

Dabar, kuomet tas viskas jau praicityje, jie dangstosi kažkokiais skambiais "partizanų" vardais, girdamiesi, kad dėl Kauno ir Vilniaus nė vienas vokiečis nenustojo gyvybės. Girdi, mes "išvadavom" šiuos miestus ir sveikus perdavėm vokiečiams. Bet kodėl tyli jie apie vadavimą nuo gautos žemės tų šimtų naujakurių, kuriems 1940 metais buvo duota žė-

mė, gyvuliai ir žankiai?

Birželio dienos alsavo šiluma ir amžiais vargusio darbo žmogaus krauju. Liejosi kraujas žmonių, kurie nuo tamsos iki tamsos dirbo kumetyne ar kur už berną stambiam ūkyje. 1940 metais tokiems žmonėms atnešė svajonių išsipildymą. Buvę bernais ir kumečiais pasdvarininkus ir stambius žemvaldžius, dabar gavo žemės, sėklą ir viską, kas reikalinga naujakuriui, bet ta laimė buvo neilga. Jiems šis birželis atnešė skausmą ir baisias kančias jų šeimoms, nes šitie "garbingieji" ir smetonacių garbinami partizanai, kuriuos Lietuvos žmonės pavadinavo parazitais, per savo įstaigas atėmė žemę, išsivedė gyvulius, kartu išsivesdami daugumą tų žemės prašiusių žmonių, pasakydami, kad jiems bus duota žemės tiek, kad užteks per amžius ir nereiks dirbti, nei traktoriais arti. Žinoma, jie davė, bet patys turėjo išsikasti duobes. Sutratėdavo automatai, užsiversdavo chlorkalkės, žemės, o likusi šeima šaukdavos dangaus keršto tiems žudikams.

Vėliau jie sugalvojo (o gal naciai patarė) atkasinti tas savo duobes, šaukdami per spaudą ir bažnyčias, kad tai besitraukiančių sovietų karių darbas. Nežinantieji faktų tikėjo tiems melams. Bet kuomet viena moteris atpažino savo vyro lavoną ir pradėjo pasakoti čia pat, prie duobės, kad jos vyrą išsivedė partizanai birželio 29 dieną ir jis nebegrižo, paaiškėjo, kad šiuos žmones sušaudė ne kas kitas, kaip partizanai. Ta moteris tuojuos buvo apšaukta beprotė ir kažkur dingo. Dingo ten, kur daugybė ištikimų Lietuvos sūnų rado sau mirtį, kurią pasėjo Lietuvoj priešas po birželio 22 dienos.

KAS NAUJO PASAULYJE

(Atkelta nuo 4 pusl.)
organizacijos vadų, bet ir darbe. Gali ateiti diena, kad žmogus turės prigulėti prie tos partijos, kuriai priklausos samdytojas ar unijos viršininkas, kad išlaikyti darbą.

Time, Life ir Fortune žurnalai pravedė šiaudinius balsavimus ir susekė, kad Henry A. Wallace gali surinkti 15,000,000 balsų.

Tiesa, šie balsavimai netikri, gali būti toli nuo tikrovės, bet vistiek jie rodo, kad Wallace populiarumas daug didesnis, negu yra norima pripažinti.

Trumaniniai demokratai pradeda rimtai susirūpinti.

WASHINGTON. — Turkijos valdžia pranešė, kad ji dabar pageidauja karinės, o ne ūkinės paramos iš Jungtinių Valstijų.

Pasė
rybų I
sparčių
pasauli
tokių
kyje r
ėjo lėč
Po p
ro vi
kviečių
pasieki
1924 n
plotas
prieške

Žemi
rybų I
kai kit
cialinė
po pir
kada r
mių m
pagalb
bankų,
ir dvar
noma,
sinės e
laikota
grantų
naujak
prasim
Aukšči
Lietuv
verstas
70 nuo
m. kov
daro ei
išvažiu
mės ūl
valstie
vos bu
sis akt
valdovo
žemės i
čiai nei

561

PLANAS VIRSTA TIKROVE

L. Rutėnas

(Pabaiga)

Pasėlių plotų augimas Tarybų Lietuvoje vyksta dabar sparčiau negu po pirmojo pasaulinio karo. Nors tada tokių nuniokojimų žemės ūkyje nebuvo, tačiau darbai ėjo lėčiau.

Po pirmojo pasaulinio karo vidutiniai 1909-1913 m. kviečių pasėlių plotai buvo pasiekti 1923 metais, linų — 1924 metais, rugių pasėlių plotas visą laiką liko žemiau prieškarinio lygio.

Žemės ūkio atkūrimas Tarybų Lietuvoje vyksta visiškai kitomis politinėmis ir socialinėmis sąlygomis, negu po pirmojo pasaulinio karo, kada naujakurių ir mažžemių masei nebuvo suteikta pagalbos ir jie pakliuvo į bankų, privačių lupikautojų ir dvarininkų rankas. Yra žinoma, kad 1926-30 metų masinės emigracijos iš Lietuvos laikotarpiu didžiausią emigrantų kontingentą sudarė naujakuriai, kurie negalėjo prasimaitinti savų žemių. Aukščiausiai minėtasis leidinys "Lietuva skaitmenimis" priverstas pripažinti, kad "apie 70 nuos. visų išvykusių 1928 m. kovo — gruodžio mėn. sudaro emigrantai, kurie prieš išvažiuojant versdavosi žemės ūkio darbais". Masinis valstiečių bėgimas iš Lietuvos buvo baisus kaltinamasis aktas prieš buržuazinius valdovus, kurie taip "vystė" žemės ūkį, kad darbo valstiečiai neturėjo, iš ko prasimai-

tinti ir buvo priversti važiuoti vergiškiems darbams į Brazilijos plantacijas.

Kaip po pirmojo pasaulinio karo "vystėsi" Lietuvos žemės ūkis aiškiai rodo vienas straipsnis, tilpęs 1931 m. balandžio 11 d. laikraštyje "Lietuvos Žinios", kuriuo elementai iš reakcinių Amerikos lietuvių tarpo, manau, pilnutinai pasitiki. Straipsnyje "Apie mūsų žemės ūkio būklę" laikraštis rašė:

"Ūkininkų padėtis sunki. Palengva ji dar sunkėja. Ūkininkai kėnšasi į žemės banką, ima paskolų tiek, kiek kuris tik gauna. Bet kokiu būdu tas paskolas grąžins bankui? — Ūkio produktai be galo pigūs, pramonės gaminiai gana brangūs, o čia dar mokesčiai, vaikams dalys ir kitos išlaidos. Gera bus, jeigu, be visų kitų išlaidų, pajėgs užgyventi bankui už paskolą procentus. Pačią paskolą grąžinti pajėgia tik pavieni ūkininkai. Naujų trobesių statymą ūkininkai jau pamiršo. Pirktais mašinų, geresnių žemės ūkiui, geresnį žemės ūkio inventorių negali — neturi atliekamų litų. Šiuo atveju žemės ūkis stingsta, neprogresuoja".

Štai, kokioje padėtyje be išeities buvo Lietuvos valstiečiai praėjus ne metams — dviem, bet praėjus 13 metų po pirmojo pasaulinio karo! Kaip žinoma, ir tolesniais metais kaimo dirbančiųjų

padėtis nuolat blogėjo.

Dabartinėmis tarybų valdžios sąlygomis Lietuvos kaimas sparčiai kyla į naują gyvenimą. Valstiečiui daugiau nebegresia nepakeliamos priverstinės skolos, lupikai, kapitalistiniai bankai, varžytinės, žemės atėmimas. Tarybų valdžia suteikė bežemiui ir mažžemiui valstiečiui ne tik žemę, bet ir inventorių, pastatus, statybinę medžiagą, o kuriems reikėjo — ir karvės bei arklius. Žemės ūkis aprūpinamas vis didesniais kiekiais traktorių ir įvairių mašinų. Vien praėjusiais metais Lietuva iš brolišųjų respublikų gavo daugiau traktorių, negu jų iš viso buvo šmetoninėje Lietuvoje. Per 1947 metus traktorių darbų apimtis Lietuvoje padidėjo dvigubai, palyginti su 1946 metais. Sparciais tempais vykdoma kaimo elektrifikacija, kuri, be abeje, sukels tikrą perversmą valstiečių butyje. Valstiečių ūkiuose prigydoma nauja prieškarinė tarybinė agrotechnika. Šiuo tikslu kaimo organizuotas platus agrotechninis valstiečių švietimas. Veislinės sėklos, kurios buržuaziais laikais buvo vartojamos tik dvaruose ir tai ne visuose, dabar pradedamos masiškai vartoti valstiečių ūkiuose. Visos šios priemonės užtikrina nenukrypstantį žemės ūkio pakilimą, plačiųjų darbo valstiečių masių gerbūvio pakilimą.

Į naują Tarybų Lietuvos kaimą atėjo kultūra, mokslas. 1939 metais Lietuvoje buvo 96 progimnazijos ir gimnazijos. Šiuo metu vien gimnazijų turime 120, o progimnazijų skaičius (beveik visos jų yra kaimo vietovėse) siekia 220. Mūsų kaimas šiuo metu turi 500 pradžios mokyklų daugiau, negu 1939 metais. 2,646 klubai ir skaityklos, 1,684 masinės bibliotekos yra nauji kultūros židiniai kaime, sukurti tik tarybų valdžios.

Mes baigėme antruosius penkmečio metus tuo metu, kai šalyje buvo panaikinta kortelių sistema ir įvykdyta piniginė reforma, davusi darbo žmonėms naują rublį su keleriopai padidinta perkamąja galia. Šios tarybinės vyriausybės priemonės iš karto žymiai pakėlė darbo žmonių gyvenimo lygį. Lietuvos darbo žmonės, pirmą kartą įvykdanti penkmečio planą, akiškai įsitikino, kad nuoseklus plano vykdymas kelia liaudies gerovę.

Laisvoji valstybinė prekyba Lietuvoje, kaip ir visoje Tarybų šalyje, puikiai funkcionuoja. Krautuvės pilnos maisto ir pramoninių prekių.

Parduotuvių tinklas nuolat auga. 1947 metais Lietuvoje buvo naujai įsteigta 584 maisto ir pramoninių prekių krautuvės ir 372 valgyklos, užkandinės ir arbatinės.

Prekyvietės, kur valstiečiai laisvai parduoda savo prekes, kupinos maisto prekių. Rinkose produktų kainos iki šiol sumažėjo tris kartus palyginti su kainomis, buvusiomis prieš piniginę reformą ir kortelių panaikinimą. Bet, kaip jau pažymėjau savo ankstyvesniame laiške, valstiečiai iš to jokių nuostolių neturi, nes jie dabar ir pramonines prekes gauna keleriopai pigesniais kainomis, negu anksčiau. Pramoninių prekių krautuvėse dabar pirkėjų-valstiečių dar žymiai daugiau, negu anksčiau.

1947 metų plano įvykdymo rezultatai, kurie buvo paskelbti šiomis dienomis, buvo visoje Lietuvoje sutikti su dideliu džiaugsmu. Pasiekti jį laimėjimai įkvepia darbo žmones naujoms kūrybinėms pastangoms. Lietuvių tauta, kaip ir visa tarybinė liaudis, dabar iškėlė uždavinį įvykdyti penkmečio planą per ketverius metus, ir mes neabejojame, kad šis tikslas bus pilnutinai įvykdytas.

Mes esame tikri, kad Tarybų Lietuvos laimėjimai džiugina ir Amerikoje visus tikruosius lietuvių tautos draugus, visus tuos, kuriems brangūs Lietuvos darbo liaudies interesai.

1948, sausio mėn. Vilnius.

MŪS ŪLIGONIAI

TORONTO. — Draugė U. Kevežienė jau buvo pradėjusi sveikti, bet vėl susirgo ir priversta atsigulti į lovą. Ji gydosis namie, 11A Delaware Ave.

Linkiu greitai pasveikti.
Reporteris

Draugo S. Šlakaičio Dukrelė Atvyko

SUDBURY. — Kovo 4 dieną atvyko čia iš Vokietijos, anglų zonos, draugo S. Šlakaičio vienintelė dukrelė Erna.

Jos tėvelis, išvažiuodamas iš Lietuvos į Kanadą 1929 metais, paliko ją vos 18 mėnesių amžiaus. Tad ji tėvelio išvažiavimo ir atsiveikimo visai nepamena.

Augdama Lietuvoj, pas motiną, visą laiką svajojo ir troško pasimatyti su savo tėveliu. Beet prabėgo keliolika metų, kol jos svajonės bei troškimas sulaukė progos. Dabar ji džiaugiasi pasiekus tėvelį.

Panelė Erna su savo motina Lietuvą apleido išvažiuodamos į Vokietiją 1941 metais. Iš pradžių, iki 14 metų amžiaus, ji lankė mokyklą, o toliau, sulig Hitlerio valdžios įsakymo, visi mokiniai, tų metų sulaukę, turėjo mokyklos suolus apleisti ir eiti į fabriku dirbti. Vėliau, žlugus Vokietijai ir okupavus tą dalį anglams, panelė Erna vėl turėjo progą lankyti mokyklą iki išvažiavimo į Kanadą.

Tenka priminti, kad panelės Ernos tėvelis yra draugiško būdo žmogus ir pažangų pažiūrų. Priklauso prie darbininkų organizacijų ir yra Sūnų ir Dukterų Draugijos vietinės kuopos sekretorius. Tikimės, kad ir jo dukrelė Ernestė laikui bėgant stos į pažangų veikimą.

Sudburietis

RICHMOND, Virginia. — Šios valstijos senatas užgėrė gubernatoriaus Tuck'o sumanymą, kuris smerkia prezidento Trumano siūlymą sulyginti negrų teises su baltųjų.

ZAWIDOSKI FUNERAL HOME LTD.
 561 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
 Telefonas: 51 500

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
 655 Main St., Winnipeg, Man.
 Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas,
 Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei
 Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
 STAG BARBER SHOP
 640 Main St., Winnipeg
 Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
 Pagal Asmens Pareikavimą,
 Kviečiu Persitikrinti
 P. Motiejunas, Savininkas

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAMEJ!
 STOKITE !
Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija
 Kapitalas \$19,000.00
 Turi 11 Kuopų Kanadoje
 Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę
 Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
 Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.
 Dėl Informacijų Kreipkitės:
 J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
 387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
 Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
 Savininkas Ch. Pampalas
 Telefonas: 46917

MONTREALO ŽINIOS

Ligoniai

Serga Juozas Macevičius, 5857 4th Ave., Rosemount; Juozas Paznokaitis — 2472 St. Zotique St.; Antanas Stasaitis, Sault St. Lin, Cole St. Ambrose.

Jau senai kai serga Jeronimas Radišauskas ir Edvardas Mašnickis, 5805 — 3rd Ave., Rosemount.

Jurgis Klimavičius, apsirgęs, sausio 28 d., randasi Montreal General Hospital.

Pirmas Brolių Pasimatymas

Kovo 16 d. į Montrealą atvyko iš vakarų Virginijos, Suvienytų Valstijų, Petras Morkevičius, pirmu kartu pasimatyti su savo broliu Adolfu.

Petras Morkevičius yra 65 metų amžiaus ir yra vyriausias septynių vaikų šeimoje, kai, tuo tarpu, Adolfas yra 40 metų ir yra vienas iš jauniausių. Petru išvykstant į Jungtines Valstijas 1899 metais, Adolfas dar buvo negimęs.

Adolfas Morkevičius atvyko į Kanadą apie 20 metų atgal ir yra darbštus progresyvių draugijų darbuotojas, LLD 47 kuopos sekretorius.

Brolis atvyko nepranešęs ir Adolfui padarė didelį surprizą.

Susiziedavo

Kuris laikas atgal susiziedavo Bronius Žemaitis su

Lucille Dinelle, francūzų tautybės bergina. Vedybos įvyks rugpiučio mėn. pabaigoje.

Bronius Žemaitis priklauso Vilijos chorė ir yra geras dainininkas. Paskutinia m e Vilijos choro koncerte gražiai pasirodė sudainuodamas solo.

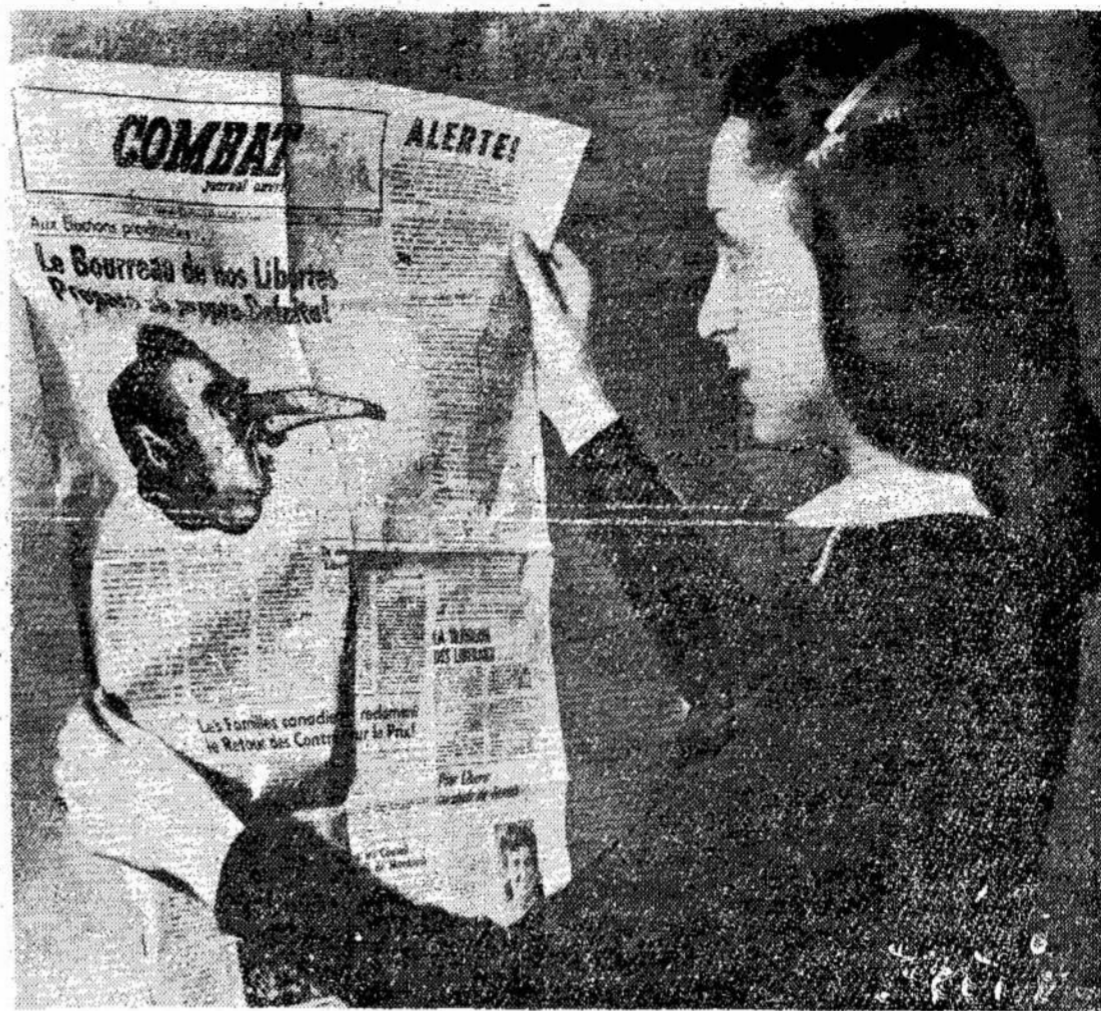
Suspendavo Savo Padėjėją

Miesto policijos viršininkas suspendavo savo padėjėją P. Plante, už neklausymą jo įsakymų. Drauge su Plante suspendavo ir moralės skyriaus viršininką, A. Courval, kuris užsistojo už padėjėją.

Dėl šio įvykio kilo didelis skandalas miesto valdyboje. Nekurie miesto valdybos nariai užsistojo už suspenduotus ir reikalauja padaryti tardymą. Matomai, kad tarpe policijos viršininko ir padėjėjo yra politinė nesantaiska. P. Plante yra Duplessio šalininkas, o Langlois — majoro C. Houde. Tarpe majoro ir Duplessio politikos yra skirtumas, kas paveikia ir jų šalininkus.

Tymo Epidemija

Miesto sveikatos departamentas praneša, kad mieste yra smarkiai prasipletusi vaikų liga measles (tymai). Sulig paskutinių davinių, yra užregistruota, nuo sausio 1 d., 4,329 susirgimai. Ligos perijodas baigsis kovo mėn. pabaigoje.

Duplesio užrakintas darbininkų laikraštis Montreale "Le Combat" pasirodė vėl ir

įdėjo Duplesio karikatūrą. Čia matoma viena montrealietis su tuo laikraščiu. Dup-

lesis rėkia, kam paštas priima šį laikraštį ir išsiuntinėja.

Yra numatyta, kad ši liga antri metai pasikartoja epidemijos formoje. Tymais tenka apsirgti beveik kiekvienam vaikui ir daktaras Charest perspėja, kad ši liga yra pavojinga vaikams iki trijų metų amžiaus, nes nuo to išsivysto kiti negalavimai, ir tėvai turėtų mažus kūdikius saugoti nuo šios ligos.

Pirmas Bandymas
Pirmu kartu medicinos istorijoje yra daromi bandymai su pelėmis R. Victoria ligoninės neurologijos instituto laboratorijoje, kad suradus priežastį navikų augimo žmogaus smegenyse, ir būdą, kaip jį išgydyti.

Dr. Bates įleido chemikalų į pelės smegenis, kad išaugintų tos pačios rūšies naviką, kaip kad auga pas žmones. Pelės smegenų bangos buvo rekorduojamos pagalba elektros, ir pasirodo, kad jos turi panašumą į žmonių smegenų leidžiamas bangas. Išugintą pelės smegenyse naviką, bus bandoma gydyti elektros pagalba. Jei šis bandymas pavyks su pelėmis, bus taikoma ta pati gydymo teorija ir žmonėms.

Vakariene Gražiai Pavyko
Kovo 6 d. Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašal-

pinė Draugija surengė šaunią vakariene Vytauto klubo salėje. Vakariene buvo puikiai paruošta ir visu kuo buvo pasekminga.

Vos spėjus šeiminkėms sudėstyti valgius ant stalų būriai žmonių pradėjo plaukti ir apie 8 val. vakaro visi stalai buvo apsėsti. Būriai svečių dar vis ėjo ir nežiūrė, kaip apskriai šeiminkės sukosi apie stalus, nespėjo visų priiminėti. Bereginti užsipildė abi klubo salės — viršuje šokių, o apačioje — valgomoji. Anksčiau atvykę turėjo apleisti savo vietas

prie stalų dėl naujai atvykusių, kad davus progos visiem po truputį pasivaistinti. Bet nežiūrėnt įvairių nepatogų ir nedateklių, vakariene pradėjo smagioj nuotakoj ir visi gražiai pasivaistino ir pasilinksmino.

Už vakarienes geras pasekmes tenka dėkoti publikai, kuri atsilankė ir nuoširdžiai parėmė draugiją, taipgi ir jos rengėjams. Vakarienei surengti daugiausiai rūpestio įdėjo draugijos pirmininkas J. Vilkelis ir parengimų komisija: Juozas Vaitekūnas ir K. Juška. Už valgių paga-

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9824 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buves Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BELAIRE 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
Ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Furtų savo ligoninė, egzaminuotoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.
20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą
Savininkai:
A. Keršys, P. Petruilis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 Church Ave. TREMORÉ 6679
VERDUN, QUE.

Nr. 8
Ameri
nierių sp
menis a
kietijos.
"Lietuvi
gos" val
raštis "
kad į to
bą įeina
tanas Me
kai — H
nas Butė
P. Gaužy
mas Urb
Kas g
sios em
vadovai?
Kas yr
darė "ž
valdybą?
Antan
tojėlis i
tai jį pav
cizio "L
riausiuoj
čiau blog
gai vyr.
nepasėdė
minima
čioms še
tienes ir
padėjo I
kienė, V
kienė, B
tė, Ador
tė.
Vyrai
ronis, J.
čius, Stri
sis, Venc
Vel
K
N
Galim
Recess
legs, ba
and
Oil Bur
Mair
Heat
105
Blvd.
Tel. PL
J. M
Ka
Atlieku
navimu
testame
m
20 St. J
MO.
Atvir
LIET
Vienintel
Akmenin
Motery
nuo 2
3963

Kas Tie Žurnalistų Vadai

A. Daubaras

Amerikos lietuvių reakcionierių spauda suteikia duomenis apie vakarinę Vokietijos zonose sudarytos "Lietuvių Žurnalistų Sąjungos" valdybos sudėtį. Laikraštis "Vienybė" praneša, kad į tos "sąjungos" valdybą įeina — pirmininkas Antanas Merkelis, vicepirmininkai — Henrikas Blazas, Jonas Butėnas, sekretorius — P. Gaužys, išdinininkas — Simas Urbonas.

Kas gi yra tie vadinamosios emigrantinės spaudos vadovai?

Kas yra žmonės, kurie sudarė "žurnalistų sąjungos" valdybą?

Antanas Merkelis. Mokytojis iš profesijos. Fašistai jį pavertė tautininkų oficiozo "Lietuvos Aidas" vyriausiuoju redaktorium. Tačiau blogas žurnalistas, jis ilgai vyr. redaktoriaus poste nepasėdėjo. Ir išguitas iš čia,

minimą didelis acijų darbščioms šeiminkėms; Bernotienei ir Adomaitienei. Joms padėjo B. Garnelienė, Juškienė, Vaitekūnienė, Matiukenė, Bendžiupaitė, Ruzgiutė, Adomavičiūtė ir Rimkutė.

Vyrai darbininkai: B. Petronis, J. Džiaugys, Morkevičius, Strimaitis, Kiela, Jonušis, Venckus ir Marcinkus.

Reporteris

Merkelis buvo nuolatinis smetoninio dvaro "metraštinių" Tačiau daugiausiai Merkelis "pasižymėjo" vokiečių okupacijos metais. Jis stoja gestapininko Broniaus Daunoro leidyklon, redaguoja vokiečių dienraštį lietuvių kalba "Ateitis", aktyviai dalyvauja šmeižtų ir melų fabrike "Studijų Biure", rankiodamas nebūtus prasimanyimus apie tarybinę valdžią Lietuvoje. Hitlerininkų gausiai apmokamas, Merkelis beveik išsismis dienomis girtuokliauja ir girtas fabrikuoja savo prasimanyimus. Šis degeneratas ir hitlerinis samdinyis ir išrinktas "Žurnalistų Sąjungos" pirmininku.

Henrikas Blazas. Dirbo vienu laikotarpiu "Naujojo Žodžio" leidykloje, vėliau perėjo į laikraštapaikius, kurie gyvendavo vien iš sensacijų, kriminalistikos įvykių ir seksualinio purvo aprašinėjimu. Amžinas nusilakėlis, alkoholis aukščiausiojo laipsnio, kuriam nesvetimi "baltosios karštingės" simptomai. Jam nesunku tarnauti bet kam, kad tik jis gautų keletą skatinių pusbonkiui. Be degtinės šis žmogus gyventi nebemoka. Vokiečių okupacijos metais jis stojo tarnauti hitlerininkams. Jis tampa vokiečių karo korespondentu, rašinėjančiu iš rytų fronto lietuviškai-vokiškiems laikraščiams. Žinoma, Blazas paties fronte to nē iš tolo nematė, rytų fronte buvo pernelyg karšta, betgi karo koresponden-

to vardas ir vokiečių kariuomenės uniforma Blazui vis dėlto atidarydavo duris į daugelį slaptų karčiamų.

Jonas Butėnas. Ateitininkas. Vokiečiams užėmus Lietuvą, Kaune pradėto leisti hitlerinio dienraščio "Į Laisvę" redaktorius. Nuo 1941 metų rudens — gyvena Berlyne. Kuo vertėsi? Labai tamsiais darbais. Oficialiai jis vadino save nuolatinu "Į Laisvę" ir "Ateities" korespondentu Berlyne, tačiau jo korespondencijų laikraštapaikiuos nesimatė. Užtat Butėnas nuolatinis svečias Reicho Užsienio Reikalų Ministerijoje, Rozenbergo ir Gebelso ministerijose. Gal jau netolima ateitis parodys, kuria "profesija" Jonas Butėnas vertėsi iš tikrųjų.

Gaužys. Ilgametis buržuazinės Lietuvos pasiuntinybių Pietų Amerikoje sekretorius. Kuriuo būdu jis tapo "žurnalistu" — mums neaišku. Aišku tik tiek, kad jis su plunksna turi tiek bendra, kiek jis ir visi plunksnagraužiai vakarinėse Vokietijos zonose turi su teisybe.

Simas Urbonas. Buržuazinės armijos karininkas, kapitonas. Okupacijos metais — vokiškosios armijos kapitonas. Vokiečių kariuomenės tarnybon suviliotiem lietuviams nuodyti ir klaidinti leidžiamo savaitraščio "Karys" redaktorius. Vienas stambiausiųjų hitlerininkų bendrininkų ir jų padėjėjų Lietuvoje.

Toks, šit, yra fašistinių komitetininkų besmegenis "smegenų trestas". Visi beveik suterę savo lietuvių garbę artimu bendradarbiavimu su vokiečiais okupacijos metais, didžioji dalis — nebepagydomi alkoholikai, žmonės praradę bet kokią sąžinę. Šiems žmonėms lietuvių tautos išgamos, subankrutavę politikos veikėjai, skyrė patį bauriausią darbą — fabrikuoti šmeižtus, įkalbinėti lietuvius važiuoti į katorginius darbus svetimuose kraštuose, mulkinti juos gąsdinimais ir grąšinimais, klaidinti ir nuodyti.

Vilnius, 1948, vasario mėn.

SOCIALISTAI VARŽO DARBININKUS

VIENA, Austrija. — Socialistas austrų vidaus reikalų ministras uždraudė darbininkų veikimo komitetus fabrikuose.

Biznis Pardavimui

Parsiduoda didelis 8-nių stalų Pool Room Verdune, Montreale.

Jį laiko du lietuviai partneriai. Parsiduoda viena pusė. Kreipkitės: J. Kinderis, Telefonas: TRenmore 5428.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. R. Bennett, Manager.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelega St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), aptkloves ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimeime iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

Veltui Plumbing KATALOGAS

Negilių Šulinių Pompos

Galima tuojau gauti:
Recess baths, baths on legs, basins, closets, sink and drainboards, etc.
Oil Burners, visokių rūšių.

Main Plumbink and Heating Supply Co.,
1059 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kam 36
MONTREAL, QUE.

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montreale
Akmeninio Apšildymo Sistema
Moterų Dienos: Antradieniais
nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0094

Ofiso: YO. 8531

Namų: YO. 5438

Verdun Plumbing Co.

633 Burnside St., Montreal
Savininkas P. Gurblys

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraš ir Sekmadieniais YO. 8028

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.
Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir t. t.
Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.;
antradi. ir ketvirtadi. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

L. SOLOVJEVAS

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS

(Tešinys)

Jo dėmesį atkreipė du: plikis ir barzdočius. Atgręžę vienas antram nugaras, jie gulėjo tiesiog ant grynų žemės, kiekvienas po savo lapine, o tarp jų, prie tuopinio kuolelio prižiūrta, stovėjo balta ožka. Ji buvo taip sulysusi, jog atrodė, kad jos šonkauliai perplės nuplikusį kailį.

Chodža Nasredinas buvo labai smalsus ir negalėjo susilaikyti nepaklausęs?

— Ramybė jums, Kilniosios Bucharos gyventojai! Sakykit man, ar seniai jūs perėjot į čigonų luomą?

— Nasijuok iš mūsų, o keleivi! — atsakė barzdočius. — Mes ne čigonai, mes tokie pat geri mahometonai, kaip ir tu.

— Kodėl jūs nesėdite namuose, jeigu jūs geri mahometonai? Ko jūs laukiate čia prie rūmų?

— Mes laukiam teisingo ir malonės pilno emiro teismo, mūsų valdovo, viešpaties ir pono, savo spindėjimu užtemdancio pačią saulę.

— Taip! — tarė Chodža Nasredinas, neslėpdamas pašaipos. — Ir seniai jūs laukiate teisingo ir malonės pilno emiro teismo?

— Jau šešta savaitė, kai mes laukiam, o keleivi! — įsimaišė plikis. — Štai šitas barzdotas ieškovas — mano vyresnysis brolis. Mūsų tėvas mirė ir paliko mums kelių palikimą; mes viską pasidalinom, išskyrus ožką. Tegū emiras nuspręs, kam iš mūsų ji turi priklausyti.

— Bet kurgi kitas turtas, kurį jūs paveldėjote?

— Mės viską pavertėm pinigais; juk reikia ir skundų surašytojams mokėti, ir raštininkams, priimančioms skundus, taip pat reikia mokėti, ir sargybiniam reikia mokėti, ir dar daug kam.

Plikis staiga pašoko iš vietos, puolė prie murzino baso dervišo su smailia kepure ir juodu išspautu molūgu prie šono.

— Pasimelsk, šventasis žmogau! Pasimelsk, kad teismas baigtųsi mano naudai!

Dervišas paėmė pinigų, pradėjo melstis.

Nerimdamas barzdočius pasikėlė, apvedė akimis minią. Netrukus jis pastebėjo antrą dervišą, dar labiau murziną, apiplyšusį ir, kaip tik todėl, dar šventesni. Su triumfu akyse žvelgdamas į savo jaunesnįjį brolį, jis atskaitė pinigų. Atsiklaupęs ant kelių, dervišas ėmė balsiai melstis, savo bosu perrekdamas ploną pirmojo dervišo balsą. Tada plikis, sunerimęs, pridėjo savo dervišui pinigų, o barzdočius —

savajam, ir abu dervišai, stengdamiesi perrėkti vienas antrą, pradėjo rėkti ir šaukti taip smarkiai, kad Alachas bijodamas apkursti, tikriausiai įsakė angelams uždaryti savo rūmų langus. Ožka, grauždamą tuopinį kuolelį, gailiai ir tęsiamai bliovė.

Plikis numetė jai pusglėbį dobilų, tačiau barzdočius suriko:

— Surink savo purvinus, dvokiančius dobilus iš po mano ožkos!

Jis nusviedė dobilus toli į šalį ir pastatė ožkai sėlenų puodą.

— Ne! — piktai suspiegė plikasis brolis. — Mano ožka neš tavo sėlenų!

Puodą nulėkė paskui dobilus, sudužo, sėlenos susimaišė su kelio dulkelėmis, o įtūžę broliai jau raitėsi ant žemės, apipildami viens antarą smūgiais ir keiksmiais.

— Du kvailiai pešasi, du sukčiai meldžiasi, o ožka tuo tarpu dvesia iš bado, — linuodamas galva, tarė Chodža Nasredinas. — Ei jūs, dorieji ir meilės pilnieji broliai, pažiūrėkite čionai. Alachas savaip išsprendė jūsų ginčą ir paėmė ožką pas save.

Broliai atsipeikėjo, paleido vienas antrą ir ilgai stovėjo sukruvintais veidais, žiūrėdami į padvėsusią ožką. Pagaliau plikis tarė:

— Reikia nulupti kailį.

— Kailį nulupsiu aš! — greitai atsiliesė barzdočius.

— Kodėl gi tu? — paklausė antrasis: jo plikė paraudo iš įsiutimo.

— Ožka mano, vadinasi, ir kailis mano!

— Ne, mano!

Chodža Nasredinas nespėjo įterpti žodžio, o broliai vėl raitėsi ant žemės, ir nieko nebuvo galima atskirti tame uržgiančiame kamuolyje.

Beviltiškai mostelėjęs ranka, Chodža Nasredinas nuėjo toliau.

Jis sutiko kalvį su replėmis už juostos — tą patį, su kuriuo Chodža Nasredinas vakar-prie tvenkinio kalbėjosi.

— Sveikas, kalvi! — linksmai sušuko Chodža Nasredinas. — Štai mes ir susitikome, nors aš dar ir nespėjau savo priesaikos įvykdyti. Ką tu čia veiki, kalvi, argi ir tu atėjai į emiro teismą?

— Argi bus naudos iš tokio teismo? — niūriai atsakė kalvis. — Aš atėjau su kalvių skundu. Mums davė penkiolika sargybinių, kad mes juos išmaitintume tris mėnesius, bet praėjo jau visi metai, o mes kaip maitinome, taip ir maitinam ir turim didelių nuostolių.

— Mane siunčia dažytojai, — įsimaišė kažkoks žmogus

dažuotomis rankomis. Jo veidas buvo pažaliavęs nuo tu nuodingų garų, kuriais kasdien kvėpavo nuo saulės patekėjimo iki nusileidimo. — Aš atnešiau toki pat skundą. Mums paskyrė maitinti dvidešimt penkis sargybinius, mūsų prekyba pairo, mūsų pajamos nukrito. Gal būt, emiras susimils ir išvaduos mus nuo šito nepakenčiamo jungo. . .

Jis nebaigė kalbėti, nes sukaukė trin. tai, trenkė būbnai, visas margas taboras subangavo, ėmė judėti — ir sunkiai atsidarė variu apkaustyti rūmų vartai.

— Emiras! Emiras! — pasigirdo šauksmai, ir žmonės iš visų kampų plūstelėjo prie rūmų, norėdami pažvelgti į savo viešpatį. Chodža Nasredinas užėmė pačią patogiausią vietą pirmoje eilėje.

Pirmiausia iš vartų išbėgo šaukliai. "Kelią emirui! Kelią šviesiausiam emirui! Kelią tikinčiųjų viešpačiui!" Paskui juos išsoko sargyba, kuldama lazdomis į kairę ir į dešinę per galvas ir nugaras smažsuoliams, kurie buvo prilindę per daug arti; minioje pasidarė platus praėjimas, ir tada išėjo muzikantai su būbnais, fleitomis, žvangučiais ir rageliais; po jų sekė palydovai — šilkuose ir aukse, su lenktais kardais aksoiminėse makštyse, kurios buvo nusagstytos brangiais akmenimis; paskui pravedė du drambliaus su dideliais papuošalais ant galvų; pagaliau išnešė gausiai papuoštus neštuvus, kuriuose po sunkiu brokato baldakimu gulomis sėdėjo pats didysis emiras.

Ji pasitikdama, minia sukriokė, sugriaudė, tarytum vėjas būtų perlėkęs per visą aikštę, ir žmonės puolė kniubsti, kaip reikalavo emiro įsakymas, liepiąs ištikimiesiems pavaldiniams į savo viešpatį žiūrėti su vergišku paklusnumu ir būtinai iš apačios į viršų. Neštuvų priekyje bėgo tarnai, klodami ant kelio kilimus; neštuvų dešinėje, su arklio uodegos vėduokle ant peties, ėjo musių vaikytojas, o iš kairės džiūrai ir rimtai žingsniauvo emiro pypinkinkas su turkišku auksiniu kaljanu rankose. Eitynes užbaigė variniai šalmis sargybiniai su skydais, ietimis, šaunamaisiais lankais ir plikais kardais; pačiam gale vežė dvi mažas patrankas. Visą tai buvo apšviesta skaisčios pusdienio saulės — ji uždegė brangiuosius akmenis, degė auksiniuose ir sidabrinuose papuošaluose, kaitrių spinduliuose atsimušę variniuose skyduose ir šalmuose, žerėjo ant balto apnuogintų kardu plieno. . . Ir kai puošni emiro

procesija slinko pro murzinių, tamsių, užguitų ir nudraskusių žmonių jūrą, buvo panašu į tai, lyg per skurdų skarmalą temptų ploną auksinį siūlelį.

Aukšta, kilimais išklotą tribūną, nuo kurios emiras turėjo išlieti savo malonę jam atsivadavusiai tautai, jau buvo iš visų pusių apsupta sargybinių, o apačioje, baumės vietoje, triūsė budeliai, ruošdamiesi vykdyti emiro valią — mėgino rykščių miklumą ir lazdu stiprumą, variniuose dubenyse mirkė šakotus sukotos odos rimbūs, statė kartuves, galando kirvius ir smaigstė į žemę nusmailintus kuolus. Nurodymus davinėje rūmų sargybos viršininkas Arslanbekas, pargarsėjęs žveriskumu toli už Bucharos ribų.

Jis dosniai dalijo antausius ir spyrius, bet staiga pats vergiška susirietė ir sudrebėjo. Neštuvai, supdamiesi, pakilo į tribūną, ir emiras, atskleides baldachimą, parodė miniai savo veidą.

Dešimtas Skyrius

Viziriai užėmė savo vietas iš dešinės pusės, mulos ir didikai — iš kairės, raštininkai su savo knygomis ir rašalinėmis susėdo apačioje, rūmų poetai sustojo pusrasti už sosto, pataikaujančiomis akimis žiūrėdami emirui į pakaušį. Musių vaikytojas mostelėjo vėduokle. Pypinkinkas įkišo savo ponui į burną auksinį kandinį. Milžiniška minia aplink tribūną sulaukė kvapą. Chodža Nasredinas, pasikėlęs balno kilpose ir ištiesęs kaklą, pastatė ausis.

Emiras mieguistai linktelėjo galva. Sargybiniai prasiškyrė, praleisdami plikį ir barzdočius, pagaliau sulaukusius savo eilės. Broliai keliais prišliaužė prie tribūnos, lūpomis palietė ligi žemės nukarusį kilimą.

— Stokit! — įsakė didysis viziris Bachtijaras.

Broliai atsistojo, nedrįsdami nupurtinti dulkes nuo chalatų. Iš baimės jiems pyknėsi liežuviai, kalba buvo neuosekli ir nesuprantama. Tačiau Bachtijaras buvo labai prityręs viziris ir viską suprato iš pusės žodžio.

— Kur jūsų ožka? — nekantriai pertraukė jis brolius.

Plikis jam atsakė: — Ji padvėsė, o kilmingasis viziri. Alachas pasiėmė mūsų ožką pas save. Bet kuriam iš mūsų dabar turi priklausyti jos kailis?

Bachtijaras atsigrįžo į emirą.

— Koks bus tavo sprendimas, o išmintingiausias iš valdovų?

Emiras plačiai nusižioavo ir su visiško abejingumo išraišką užmerkė akis.

— Aš išskaičiau sprendimą iš tavo veido, o viešpatie! Klausykite, — kreipėsi jis į brolius.

Jie puolė ant kelių, pasirenge dėkoti emirui už išmintį, teisingumą ir mielaširdystę. Raštininkai sučežėjo plunksnomis, užrašydami į storas knygas Bachtijaro žodžius.

Tikinčiųjų valdovas ir visatos saulė, mūsų didysis emiras teikėsi nuspręsti, kad jeigu ožką pasiėmė pas save Alachas, tai jos kailis pagal teisingumą turi priklausyti Alacho vietininkui žemėje, tai yra didžiajam emirui, todėl reikia nuimti nuo ožkos kailį, išdžioti, išdirbti, atnešti jį į rūmus ir atiduoti išdui. Be to, bylos šalys privalo sumokėti dviejų šimtų tangų dydžio teismo mokesčių, penkiasdešimties tangų dydžio mokesčių raštininkams išlaikyti ir auką mečetams papuošti. . .

Ir dar nespėjo jis užbaigti, kai sargybiniai, Arslanbekui davus ženklą, puolė prie brolių, nutempė juos į šalį, atrišo jų juostas ir išvertė kišenes, suplėšė chalatus, nutraukė jiems batus ir užsprandų išbruko, basus ir pusnuogius.

Kai tik sprendimas buvo paskelbtas, visas rūmų išminčių ir poetų choras sujudėjo ir įvairiais balsais pradėjo liaupsinti emirą:

— O išmintingasis emire, o išmintingiausias iš išmintingųjų, o išminčių išmintimi išmintingasis, o visų išmintingųjų išmintingasis emire!

— Na, štai, — maldingu tonu tarė Chodža Nasredinas, kreipdamasis į brolius, kurie balsiai raudavo vienas antro glėbyje, — jūs vis dėlto neveltui šešias savaites prasėdėjote ant aikštės. Pagaliau jūs susilaukėt teisingo ir malonės pilno sprendimo. Eikite ramybėje namo, o broliai: jeigu ateityje jūs susiginėsite dėl vištos, vėl atėikite į emiro teismą.

— O! geriau būtume numirę kartu su savo ožka! — sušuko broliai, liedami stambias ašaras.

Jūs manote, ten, danguje, maža savų kvailių? — atsakė Chodža Nasredinas. — Pasitikėjimo verti žmonės man kalbėjo, kad dabar ir pragaras, ir rojus kimšte prikimšti kvailių. — daugiau ten nebeįleidžia. Aš iš anksto pranašauju jums nemirtingumą, broliai, ir eikite greičiau iš čia, nes sargybiniai jau pradėjo dėbčioti į mūsų pusę, o aš negaliu tikėtis nemirtingumo, kaip jūs.

Broliai nuėjo, bėgsiai raudodami, draskydami veidus ir barstydami galvas geltonomis kelio dulkelėmis.

(Bus daugiau)

Wi

WINNIP

per Liaudi kitų lietu skiltis bu Winnipego atsisaukim ramos dėl lų, padar naują svet me pasidži: su Winnip bo (Cana Club of M atidarymo labai pasel pasekming tavių laik rė vietos n Už tai W Klubo kon narių ir be pego ir vardu, tar tuvišką ač

Geros ši siliepe ne načos m bet ir iš J Todėl visie taip ir pas siems, Klu padėka.

Koncert

Taisau Darbas

BULOV

MARI 17 jow \$42

Mas

520 QUEE

Winnipegiečių Svetainės Atidarymas

WINNIPEG. — Neseniai per Liaudies Balso ir keleto kitų lietuviškų laikraščių skiltis buvo paskelbtas Winnipegio Lietuvių Klubo atsišaukimas į visuomenę paramos dėl atkūrimo skolių, padarytų budavojant naują svetainę. Dabar galime pasidžiaugti, kad tas mūsų Winnipegio Lietuvių Klubo (Canadian Lithuanian Club of Manitoba) svetainės atidarymo koncertas buvo labai pasekmingas. Prie jo pasekmingumo prisidėjo lietuvių laikraščiai, kurie skyrė vietos mūsų atsišaukimui. Už tai Winnipegio Lietuvių Klubo komitetas, visų Klubo narių ir bendrai visų Winnipegio ir apylinkės lietuvių vardu, tariame širdingą lietuvišką aciu.

Geros širdies tautiečiai atsiliepė ne tik iš tolimų Kanados miestų ir miestelių, bet ir iš Jungtinių Valstijų. Todėl visiems, kaip aukomis, taip ir paskolomis prisidėjusiems, Klubas reiškia didelę padėką.

Koncertas atsibuvo vasa-

rio 29 dieną, Klubo salėje, 240 Manitoba Ave.

Koncerto Programa

Visų pirma reikia pasakyti, kad svetainė buvo išpuošta popieriniais trispalviais susuktais kaspinais. Gale scenos ant sienos buvo išstatytos Kanados ir Lietuvos vėliavos. Pačiame viduryje, tarp vėliavų ir sienos, buvo Didžiosios Britanijos karaliaus Jurgio VI paveikslas.

Koncertas prasidėjo su Kanados himnu O Canada, kurį gražiai sugiedojo didelis rusų choras, dideliu rusų orkestrui pritariant. Po himno, Klubo pirmininkas Jurgis Paliliunas pasakė įžanginę kelbą ir nušvietė koncerto tikslą, kuriuomi buvo naujos svetainės atidarymas.

Po pirmininko kalbos, tas pats rusų orkestras su choru išpildė porą numerių. Tada pirmininkas J. Paliliunas, kaip koncerto vedėjas, sukviatė ant scenos visus delegatus nuo visų Winnipegio esančių lietuvių ir kitataučių organizacijų. Delegatai buvo susodinti prie didelio garbės

stalo. Prie to dar buvo pakviesta Klubo sekretorka V. Zavadskienė, izdininkas P. Gudžiunas, kurie buvo susodinti prie kito stalo ant scenos.

Emilija Paliliunienė buvo pakviesta perskaityti raštišką miesto majoro pasveikinimą. Majoras atsiprašė, kad negalėjo asmeniškai dalyvauti svetainės atidaryme. Po to prasidėjo delegatų kalbos.

Pirmiausia kalbėjo Sūnų ir Dukterų Draugijos 7-tos kuopos atstovas V. Steponavičius. Jis nurodė, kad Winnipegio Lietuvių Klubo svetainė yra visų Winnipegio ir apylinkės lietuvių "motina", po kurios pastoge randa prieglaudą ne tik lietuvių organizacijos, bet kartais net kitataučių. Toliau Steponavičius nurodė pašalpinės draugijos naudingumą ir ragino lietuvius, ypatingai naujai atvykusius, rašyti į tą organizaciją. Jis taipgi pranešė, kad kuopa pažadėjo Klubui \$100 auką. Nuo savęs įteikė \$10.00.

Antras buvo Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopos atstovas V. Dabašinskas, kuris nurodė, kad prie tos draugijos prigulėdami lietuviai susipažįsta su darbo klasės reikalais, ir ragino, kad kiekvienas mokantis lietuviškai skaityti rašytųsi prie šios draugijos. Nuo kuopos jis įteikė \$25.00, o nuo savęs — \$5.00.

Toliau kalbėjo Lenkų Darbininkų Organizacijos atstovas O. Frenciuk ir nuo savo organizacijos įteikė auką \$5.00.

Nuo St. Boniface Ukrainų Darbininkų Organizacijos kalbėjo Paskivski ir įteikė \$10.00 auką.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Išgaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pavojus nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

70 College W., Toronto
Telefonas: RA. 5924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed
MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

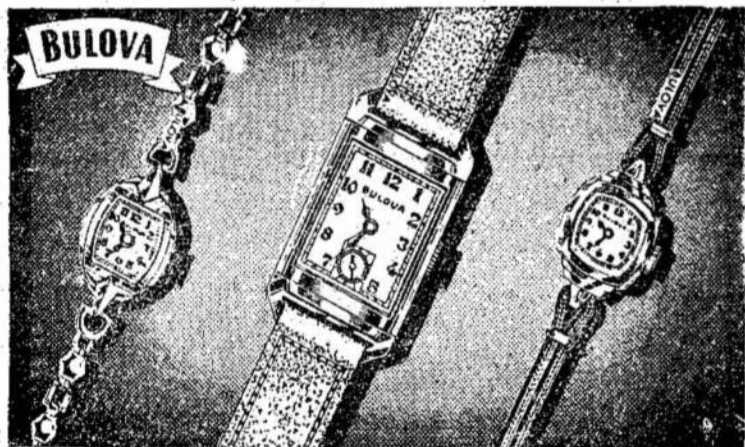

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius.
Darbas Garantuotas — Kainos Prieinamos
Atdara Kiekvieną Dieną

272 1-2 Queen St. W., Toronto

MARIAN
17 jewels
\$4250

PRESIDENT
21 jewels
\$4500

CORONET
17 jewels
14 kt. gold
\$5750

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

Nuo Winnipegio Rusų Darbininkų Federacijos kalbėjo Shiurba ir įteikė \$10.00.

Nuo CCF Manitobos Lietuvių Grupės kalbėjo K. Beniušis, nušviesdamas šios partijos tikslus, ir įteikė nuo grupės \$5.00 auką ir nuo savęs \$5.00 auką.

Ant galą kalbėjo Klubo atstovas M. Vidrukas, kuris apibūdino pačius opiausius Klubo reikalus. Jis priminė tėvams, kurie augina vaikus, kad Klubas yra nutaręs įsteigti lietuvių kalbos mokyklėlę Klubo patalpose. Pasmokos bus veltui, jei tik atsiras pakankamai vaikų. Baigdamas jis dėkojo publikai už gausų susirinkimą ir nuo savęs paaukojo \$5.00.

Pasveikinimai Laiškais

Vidrukui užbaigus, pirmininkas J. Paliliunas perskaitė pasveikinimus telegramomis ir laiškais.

Lietuvių Literatūros Draugijos Vancouverio kuopos vardu telegrama sveikino Wm. Valiukas, linkėdamas geriausio pasisekimo kultūros darbe, pranešdamas, kad vancouveriečiai parems sulig išgalės.

Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Veikiančio Komiteto vardu sveikino J. Lesevičius, komiteto sekretorius; taipgi prisiuntė \$25 auką nuo komiteto.

Nepriklausomos Lietuvos vardu sveikino jos redaktorius L. Girinis.

Taipgi iš Montrealo sveikino Mr. O. Abrat.

Iš Jungtinių Valstijų laiškais sveikino A. Apšėgienė iš Aubury, Me., ir aukojo \$25.00.

Iš Pinto, Sask., sveikino lietuviai mainieriai ir per F. Kostiną paaukojo \$16. Auکوjo sekančiai: po \$5.00 — F. Kostinas, K. Žentelis ir P. Piragis; A. Bugailiškis aukojo \$1.00.

Iš Toronto, buvęs winnipegietis P. Gutauskas, kurs senąją svetainę perkant buvo paskolinęs \$500, su pasveikinimu prisiuntė \$20.00.

LLD 162 kuopa, Toronto, Ont., per finansų sekretorių A. Karosą, su pasveikinimu atsiuntė \$10 00 auką.

Iš MacGregor, Man., lietuvis ūkininkas P. Liaukiavi-

čius su pasveikinimu atsiuntė \$100 paskolos ir \$1.00 narinių mokesčių už save ir žmoną.

Iš Snow Lake, Man., Charles Shukstis su sveikinimu atsiuntė \$100 paskolos ir \$1 narinio mokesčio. Taipgi iš tos pat vietos Jonas Juška su sveikinimu atsiuntė \$100 paskolos.

Iš Red Lake, Ont., L. Jesilionis, kelius metus buvęs Winnipegio Lietuvių Klubo pirmininku, su sveikinimais atsiuntė nuo Red Lake lietuvių \$51.00 auką. Auکوjo sekančiai: A. Petniunas \$20, K. Žalėnas \$10, M. Deedas, Balčiūnas po \$5, L. Jesilionis \$3, P. Paulavičius, J. Gajauskas, J. Ambrazevičius ir J. Pakrošnis po \$2.

Iš Toronto, Ont., sveikino P. Puras, neseniai apleidęs Winnipegą, kur daug darbuosios Klubo budavojime. Su sveikinimu atsiuntė \$5 auką.

Aukos iš Publikos

Perskaičius sveikinimus telegramomis ir laiškais, pirmininkas J. Paliliunas vėl pakvietė Klubo atstovą M. Vidruką. Pastarasis atsišaukė į publiką aukų svetainės reikalams. Į atsišaukimą atsiliepdami auکوjo sekančiai:

A. Samalionis auکوjo \$20. Po \$10 auکوjo: Straigys, P. Gudžiunas, M. Bukauskas, S. Krisčius, P. Kumpauskas, P. Motėjunas, J. Savickas, N. Kazlauskas, O. Lenio, M. Zavadskas, A. Valiūkonis (svečias iš Port Radium, N. W.T.) ir V. Lepeška.

Po \$5 auکوjo: E. Ginkuvienė, V. Daubaras, E. Lukšaševičius S. Vaitiekunas, N. Rakauskas, J. Matiušas, A. Bareikis, V. Marcinkonis, Dubonis, J. Subačius, Federiuk, Tarikonec, M. Kižas, J. Paliliunas, Richiuk, I. Pranevičiūtė, Jurksaitis ir P. Pankus.

Po \$3 auکوjo: N. Balčiūnas (iš Firdale, Man.), L. Bartnikas ir R. Puodžiūnas.

Po \$2 auکوjo: F. Pankie, Jesilionienė, B. Jesilionaitė, A. Hramciukas, P. Mikalajunas, J. Radzevičius, P. Civilis, V. Vidrukaitė, K. Urbonas ir Bartnikienė. K. Shiukstis auکوjo \$1.23.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

Laidotuvių Direktoriai

Aukščiausias Patarnavimas

— Priinama Kaina —

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Pranešimai

Montreal, Que.

Jaunuolių šokiai

Šeštadienį, kovo 20 dieną, Vytauto klubo salėje, Montrealo Lietuvių Jaunuolių Klubas rengia "semi-formal" smagius šokius. Šokiams grieš pagarsėjęs šokių orkestras "Mellow Airs".

Kviečiame atsilankyti poromis, vaikinai su merginomis. Merginos turi apsirengti ilgomis suknelėmis.

Pradžią 8 valandą vakaro. Įžangą \$2.00 porai.

Rengėjai

Margučių šokiai

Lietuvių Literatūros Draugijos 137 kuopa rengia margučių šokius Velykų sekmadienį, kovo 28 dieną, lietuvių salėj, 01234 Charlevoix St.

Kviečiame visus atsilankyti ir linksmi laiką praleisti draugijoje su savo pažįstamais ir pažįstamomis.

Šokiams grieš J. Adomnio smagi muzika.

Pradžią 4.30 valandą po pietų.

Rengėjai

Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad LLD 137 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 26 dieną, 8 valandą vakaro, Point St. Charles svetainėje, 01234 Charlevoix St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti. Bus kalbėtojas, kuris kalbės svarbiais šių dienų klausimais. Negavusieji knygos galės šioje susirinkime gauti. Taipgi jau laikas pradėti mokėti narinius mokesčius už šiuos metus.

Valdyba

Lietuvių Literatūros Draugijos
162 Kuopa Rengia

Vaisių Balių

Šeštadienį, Kovo 20 Dieną

Lietuvių Svetainėj
(160 Claremont St.)

Visus lietuvius prašome dalyvauti ir pasilinksinti. Gražiai pasišoksime prie geros muzikos, pasivažiinsime skaniais vaisiais, pasimatysime su draugais.

Pradžią 7.30 val. vak.

Kas Bus Balandžio 3

TORONTO. — Manau, kad laikas priminti visiems Toronto ir apylinkės lietuviams, jog balandžio mėn. 3 dieną, Temple Theatre, 300 Bathurst St., Bangos choras perstatys operetę "Tamyla". Tai bus labai gražus perstatymas. Visus raginu dalyvauti.

Operetė "Tamyla" yra parašyta iš Alžirijos žmonių gyvenimo tais laikais, kada jaunos mergaitės būdavo parduodamos už pinigų. Veikalas labai jaudinantis, pilnas gražių dainų. Jis kada tai buvo vaidintas Toron-

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 21 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Lietuvių Vaikučių Žvaigždės Choras
Rengia Labai Gražų

Perstatymą

Sekmadienį, Kovo 21 Dieną

Lietuvių Salėj
(160 Claremont St.)

Bus perstatyti scenoje du gražūs veikaliukai:

Jonukas Dunduliukas ir Stėbuklingoji Lazdelė

Visi Toronto ir apylinkės lietuviams kviečiami atsilankyti ir pasigerėti vaikų meniškais darbais. Be perstatymo, choras sudainuos keletą dainelių.

Pradžią 7.30 val. vakaro.

Laisva įžanga

Jaunimas Scenoje

Soko sutartinai ir gražiai Emilija Lapeškaitė ir Diana Jakubec.

Ant smuikos gražiai pagriežė solo Linda Lukoševičiūtė.

Taipgi smuikos solo griežė Birutė Jesilionytė, pianu pritariant Vandai Paprockai.

Vikriai šoko "tap dance" Gražina Zavadskaitė ir Pat-sė Rėpeta.

Sesutės ukrainietės Janina ir Janė Skataitės padainavo angliškai Polly Had a Dolly.

Rusų choras sudainavo porą gražių dainų. Po jo buvo pertrauka. Paskui programa tęsėsi:

Edis Vidrikas, 8 metų berniukas, pagriežė ant pianoakordino, o Norman Steponavičius, 10 metų berniukas, ant gitaros, duetą.

Isabelė Lapeškaitė gražiai pagriežė ant smuiko solo.

Lily Lapeškaitė ir Jeanette Hurst, abidvi 6 metų amžiaus mergaitės, gražiai pašoko.

Du broliukai Beniušikiai, Charlie — 6 metų, o Brian — 3 metų, padainavo angliškai "Away In The Manger". Publikai nesustojant ploti, jie dar padainavo: Charlie — "Sing a Song Sixpence", o Brian — "Robin in the Rain".

Norman Steponavičius pagriežė ant gitaros solo.

Edie Vidrukui griežiant ant pianoakordino, Diana Jakubec gražiai pašoko.

Akrobatės Gražina Zavadskaitė ir Patsy Repeta, abi 8 metų mergaitės, gražiai

Paieškojimai

Paieškomas Juozas Gaubtys, atvykęs į Kanadą iš Lietuvos, Parvaisinkų kaimo, Kudulių valsčiaus, Sakių apskrities. Prašau patį atsišaukti arba pranešti, kas žinote apie jį, šiuo adresu:

Otto Malwitz,
3312 Verdun Ave.,
Verdun, Que.

Franas Mailunas paieškau savo sesers Agotos Budienės. 1909 metais gyveno Bellshill, Škotijoje. Prašau atsišaukti arba pranešti, jeigu kas žinote, kur ji gyvena. Už tai būsiu labai dėkingas. Rašykite šiuo adresu:

Frank Malone,
R. F. D. 2,
Burton, Ohio, USA.

pasivartė.

Walter Gudžiūnas pagriežė ant pianoakordino solo.

Keturi jaunuoliai, W. Mikalajuniukas, I. Lapeškaitė, B. Jasiulionytė ir W. Gudžiūnas, gražiai pagriežė kvartetą. Jie net kelis kartus buvo iššaukti.

Tokia tai buvo programa. Koncerto vedėjas Klubo pirmininkas J. Paliliūnas padėkojo publikai už atsilankymą ir gausias aukas svetainės reikalams. Uždarant vakarą, jaunuolių orkestrėlis sugriežė "God Save the King".

Klubo Komitetas

JERUZALĖ. — Arabams išsprogdinus Žydų Agentūros rūmus čia, žuvo bent 8 žydai ir sužeista 89.

Fotografas A. Garbenis

Jūsų šeimyna ir giminės pagėdauja naujo paveikslo. Laikai ir žmonės keičiasi, bet paveikslas nesikeičia niekuomet. Neatidėkite ilgiau, bet fotografuokitės dabar.

Kainos visiems prieinamos

Telefonuokit: KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

Pirma Negu Pirkisit Futrą

MATYKIT

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Choro Koresp.

WINNIPEGIEČIŲ
SVET. ATIDARYMAS

(Atkelta nuo 11 pusl.)

Po \$1.00 aukojo: Plečkaitienė, Paškevičaitė, Bartnikaitė ir V. Martinkus. J. Juška aukojo 75 centus.

Pirmininkas J. Paliliūnas padėkojo už aukas ir pakvietė jaunimą.